Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the ima-ges to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:R 29 (812) LÖRDAGEN DEN 19 JULI 1902. 15:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR:	UTGIFNINGSTID:	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE:	BYRÅ OCH EXPEDITION:	KOMMISSIONÄRER
IDUN ---------- KR. 6:— IDUNS PRAKTUPPLAGA ------ » 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. » 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. » 3:—	HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSEKR.: JOHAN NORDLING.	KLARA S. KYRKOGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 6147. RIKS 1646.	ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALLDELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.

FRÅN KONUNG OSCARS BESÖK PÅ ÖSTERÅSENS SANATORIUM.

1. KONUNGEN MOTTAGES VID STATIONEN AF BLOMSTERSTRÖENDE BARN. 2. KONUNGEN OCH LANDSHÖFDING RUDEBECK STIGA UPP I VAGNEN FÖR ATT BEGIFVA SIG TILL SANATORIET. 3. ÖFVERLÄKAREN D:R TILLMAN HÄLSAR KONUNGEN VÄLKOMMEN TILL SANATORIET. 4. KONUNGEN ÅHÖR LANDSHÖFDING RUDEBECKS VÄLKOMSTTAL. 5. KONUNGEN SAMTALAR MED DE SJUKA I LIGGHALLARNE. FOTOGRAFIER AF IDUNS SPECIELLE FOTOGRAF A. BLOMBERG. BILD 3: K. STEIN FOTO.

STATSRÅDINNAN JULIA STADIUS, FÖDD TAVASTSTJERNA.

INOM SLÄKTEN TAVASTSTJERNA, som tillhör en af de få rent finska adliga ätterna, rinner sedan många generationer konstnärligt blod. För att ej gå längre än ett sekel tillbaka i tiden må då först nämnas läraren vid Karlbergs krigsskola och Mariebergs artilleriinstitut, majoren Jacob Johan Tavaststjerna. Han var en lika entusiastisk målare som ifrig musikvän och då hans intelligenta hustru äfven var musikaliskt begåfvad, blef hemmet snart en samlingsplats för artistiska soaréer. Då han dog, bekostades de två äldsta barnens uppfostran af kronprins Oscar, som med intresse åtnjutit undervisning af major T.

Det blefve här för långt att visa, huru från honom konstnärsblodet strömmat in i alla barnens ådror. Därför endast några ord härom. En son, generalen Carl Tavaststjerna, skref med stor lätthet poesi och gaf i sin tur denna talang i arf åt ende sonen, den sedermera så kände skalden Karl A. Tavaststjerna. — En annan son till major T., generalen Alarik Tavaststjerna, var synnerligen musikalisk, hade stora dramatiska anlag, skref en mängd dikter samt författade bl. a. en teaterpjes, som blef uppförd å Svenska teatern i Helsingfors. Flere af hans barn äro konstnärligt begåfvade. — En tredje son var kompositören och operasångaren August Tavaststjerna, som utförde hufvudrollen, då Pacius' opera »Kung Carls jakt» för första gången uppfördes för 50 år sedan. — Af döttrarna åter blef den äldre gift med häradshöfdingen Otto Stadius. Inom denna gren utvecklade sig konstnärsanlagen mest hos dottern, den på sin tid mycket uppburna sångerskan Hilda Stadius, samt hos barnbarnet, artisten Väinö Blomstedt. — Den yngre dottern ingick äktenskap med öfversten Carl Tavaststjerna. I detta äktenskap föddes 1844 dottern Julia, om hvilken vi nu något närmare skola tala.

Redan som ung flicka visade Julia Tavaststjerna intresse för litterär produktion. Inom den Tavaststjernska släkten gafs ut en handskrifven tidning för litteratur och konst och i dess spalter synas redan spår af den 17-åriga Julias första poetiska försök. En uppfostran af en intelligent, utländsk guvernant öppnade snart för henne den tyska, franska och engelska litteraturen. Under dessa leende, lyckliga år af ungdomsyra och konstnärlig entusiasm ingick hon trolofning med sin kusin, vicehäradshöfdingen, sedermera öfverdirektören och statsrådet Alfred Stadius, och vid 22 års ålder knöts så det äktenskap, som sedan varade ända till år 1900. Familjeomsorger och andra förhållanden förde nu konstnärligheten in på andra, oanade vägar, det påbörjade dikthäftet gömdes och glömdes bland hushållsböckerna. Endast undantagsvis lyckades en tillfällighetsdikt rymma bort från hemmet för att lefva ett okändt dagsländelif i någon julpublikation.

Emellertid begynte 1894 i Helsingfors utkomma en djurskyddstidning för barn, Sylvia, och statsrådinnan Stadius anmodades att inträda i dess redaktion. Det behöfdes endast några förtjusande dikter och små näpna sagor, för att man genast skulle få klart för sig att tidningen fått en god förmåga. Inom kort öfverlämnades hufvudredigerandet åt henne, och nu fick femtioåringen för första gången tillfälle att låta tjuguåringens drömmar om litterärt författarskap bli en verklighet. Med ungdomlig hänförelse strödde hon omkring sig visor och sagor för barn, därtill gång på gång uppmuntrad af den åldrige barnavännen Z. Topelius. Så stiftades Sylviaföreningen, en djurskyddsförening för barn. Topelius blef hedersordförande och statsrådinnan Stadius sekreterare, d. v. s. den som i praktiken hade att organisera och leda det hela. Hon var outtröttlig i att skapa filialföreningar hela landet rundt. Snart steg medlemsantalet till 30,000. Det gällde således att leda och ytterligare utveckla Finlands största djurskyddsförening. Med detta stora arbete äfvensom med redigerandet af Sylvia har därför statsrådinnan Stadius gjort ett kraftigt inlägg i det vackra sträfvandet att väcka barnens medkänsla för de värnlösa.

Äfven för ett annat område af filantropin har fru S. intresserat sig, nämligen de döfstummas uppfostran. Då Helsingfors döfstumförening stiftades, blef fru S. dess sekreterare och hade på denna post samma ansvarsfulla organiserande arbete. Många goda initiativ härstamma från henne.

Författarskapet har dock städse varit hennes älsklingstanke och älsklingsmål. Litterära alster ha ingått bl. a. i tidningen »Nya Pressen» i Helsingfors samt i »Finsk tidskrift». Ett dramatiskt arbete har blifvit uppfördt i Helsingfors. En ytterlig anspråkslöshet har emellertid håliit henne tillbaka och det är egentligen endast bland anförvandter och vänner hennes konstnärliga begåfning är fullt känd.

Såsom änka har statsrådinnan Stadius senaste vinter vistats i Paris och har nu för längre tid bosatt sig i Stockholm. Kort efter afresan från Finland blef hon vald till hedersledamot af Sylviaföreningen och Döfstumföreningen i Helsingfors.

SVANTE.

NÅGRA ORD OM VÅRA KYRKORS PRYDANDE.

»En fråga ställer sig osökt fram: kunde ej i allmänhet något mer göras af enskilda än hvad nu sker till våra kyrkors prydande? Särskildt på landet förete de stundom en torftighet, som nästan närmar sig anskrämlighet. Det borde vara en hederssak, som kvinnorna skulle åtaga sig, att hemsocknens kyrkor skulle smyckas med vacker och — ej mindre väsentligt — lämplig textil skrud.» Hanna Wijnbladh i Idun n:r 26 för i år.

TILLÅT MIG att i ofvan stående ränning af guld göra ett litet inslag, låt vara af blek silfvertråd! Ja, guld-ord äro de citerade orden. De borde icke, i likhet med hvad så ofta skett med dylika spridda uttalanden i ämnet, få förklinga utan påföljd.

Om man toge sig för att eftersinna hvad som gjorts i vårt land för att införa textil konst i våra kyrkor, skulle man upptäcka, att icke är det litet som försökts, men resultatet har dock blifvit ringa, emedan de för saken väckta krafterna saknat gemensamhet och samverkan. I prästhusen finnas blott sällan de insikter i ämnet, som just där kunnat väntas; mycket sällan intresse nog varmt för att framkalla en drifvande kraft. Prästerna få ju i sin lärokurs, mig veterligen, icke minsta eggelse till vårdnad om kyrkorummets inre. För en främmande, okänd sak kan man ej hysa håg. Dock äger man en icke obetydlig litteratur, som uteslutande behandlar kyrkorummets prydande medels textil konst. Folkskolans sy-klass borde kunna åstadkomma åtskilligt i denna väg, förvisso lämpligare än de lyx-artiklar denna sömnadsskolas examensprof nu understundom framlägger till fäders och mödrars beundran. Här är något att göra, om man ville redan i folkskolan väcka sinnet för det prydliga i gudstjänstrummet. En dophandduk är tillräckligt enkel att passa som uppgift för barn i syskolan.

Men det duger icke att gå till detta slags arbete totalt utan eftertanke. Ett litet studium behöfves nog, innan man tror sig om att *kunna* smycka en kyrka. Eljes går det kanske med den saken, så som det gått i två sköna, prisade kyrkor i hufvudstaden: man har ägt teknisk och konstnärlig förmåga, man har ej snålat på pängar, — men likväl begått så slående missgrepp, som det att i chorets *golfmattor* inväfva: »Si Guds Lam m. m.» »A. och O», på hvilka kärnord församlingen således skall *trampa*. Äro icke ett par sådana fall nog för att väcka alla intresserade kvinnor till *studiet* af hithörande ämne? Det vore ej svårt att nämna böcker, som först borde läsas med eftertanke, innan man fattar nålen för att brodera till en kyrka.

SERENA.

En jämförelse. En stockholmsläkare skrifver: »Sedan mer än ett år tillbaka använder jag i min praktik och till dagligt bruk i hemmet »Antiseptisk AZYMOL» och har funnit att detta preparat såsom gurgelvatten och till tvättning och omslag på sår o. a. tillfälliga yttre skador är af stort värde samt att ingen af de i handeln förekommande af mig försökta aseptinsorter ens tillnärmelsevis kunna komma i jämförelse med Antiseptisk Azymol.»

Till hudens förskönande och vård är utan gensägelse F. Pauli's prisbelönta BALSAM-TVÅL den bästa och angenämaste.

Den innehåller de för huden mest välgörande balsamer. F. Pauli's Balsamtvål säljes i parfym- och speceriaffärer m. m.

SOMATOSE *Erkändt bästa krafthöjningsmedel.* *Ökar aptiten i hög grad.* Erhålles på apotek

TILL SPELMANNEN FRIDOLIN. FÄGNERIM, NÄR HAN FYLLDE ÅR.

FRIDOLIN, min vän från ungdomsår,
tiden går,
och mot lifvets middagshöjd vi nalkas.
Kanske snart vår håg förgätit har,
hur det var
att i tjuguårig yra skalkas.

Nej, vi minnas det! Din violin
med ett hvin
af en vingstark majblåst ännu ljuder,
vårens blomning ännu är beskärd
åt den värld,
dit med glada stråkdrag du oss bjuder.

Frisk din sångmö är, om kinden röd,
ungdomsglöd
flammar ren ur hennes blickar ljufva,
och hon sjunger in i sinnen grå
skyar blå,
doft från hedens ljung och myrens tufva.

Solskensdraget i din lynnesart
glittrar klart
som en sommarhimmel öfver Siljan,
du är dristighetens, kraftens tolk
likt ditt folk,
dalafolket med den sega viljan.

Flärd, förkonstling, kryperi och tvång
vill din sång
mana oss att manligt stolt förneka.
Trumpen den, som hört ditt instrument
och ej känt
dess förvägna ton i hjärtat eka!

Hell dig, Fridolin! Du har förstått
och förmått
att bevara dikt och sinne unga.
Den, som fått en lyra i sin själ,
blir ej träl
under lifvets hvardagsok de tunga...

E. N. SÖDERBERG.

KVINNOSAKSMÖTET.

Kristiania 8 juli.

DET FÖRSTA STORA NORDISKA kvinnosaksmöte i Norge är nu afslutadt efter fyra hela dagars lika intressanta som djupgående och allvarliga förhandlingar.

Mötets president, statsministerinnan Qvam, som är själen i den stora norska kvinnoorganisationen och i första rummet har äran af detta i sitt slag epokgörande möte, och sedan alla de många öfriga, hvilka bidragit till det goda resultatet, kunna med allt skäl lyckönskas. Från Finland, Danmark och Sverige hade delegerade för ett stort antal kvinnoföreningar infunnit sig. I mötet deltogo mer än 400 kvinnor.

Fru Qvam öppnade mötet i Universitetets stora hörsal med ett välkomsttal, hvarefter en kantat med text af Gina Krogh och musik af Agathe Backer-Gröndahl afsjöngs.

Många voro de frågor som sedermera dryftades af sakkunniga, i sitt arbete framstående kvinnor. Bland föredragsämnena nämner jag som exempel: kvinnliga läkare, kvinnlig polis, fabrikslagen, svenska kvinnans rösträtt, huslig utbildning, tillämpad fysiologi, kvinnlig utbildning, lärarinnors aflöning, kvinnornas uppfostran till sin uppgift i samhället, kvinnornas inflytande, danska kvinnors sociala arbete, sångens uppfostrande makt, kvinnorna och sedlighetsfrågan, Camilla Collets minnesvård o. s. v.

Det blefve för långt att redogöra för ens det väsentligaste af arbetet. Härtill torde framdeles ett eller annat tillfälle yppa sig. Jag kan blott säga, att alla lärde vi af hvarandra och alla skänkte vi hvarandra styrka i arbetet på vår egen utveckling till gagn för andra.

Ingen torde återvända från detta möte till sitt land eller sin hemort, utan att medföra mer än *ett* frö till kommande frukt på sitt arbetsfält — detta må nu vara hemmet, skolan, privata eller offentliga områden.

Det är minnesrika dagar vi upplefvat, icke blott genom åhörandet af goda föredrag, genom deltagande i heta debatter om viktiga frågor o. s. v., utan äfven genom den innerligaste sammanslutning till våra norska systrar, hvilka gjort allt för att visa oss sitt kärleksfulla sinnelag och sin uppfinningsrikedom i att göra dessa dagar behagliga för sina gäster, hvilka alla voro på det älskvärdaste inkvarterade i familjer.

Flere fester hafva hållits för oss, lika rika på andlig näring som lekamlig spis. Redan första kvällen var en liflig och munter presentationsfest anordnad på S:t Hanshaugen. Hvarje dag under hela mötet gaf statsministerinnan Qvam festmiddag för stora grupper af mötesdeltagare.

Statsminister och fru Blehr hade mottagning söndag middag för hela mötet. Fru Blehr hade i den vackra statsministerbostaden smakfullt anordnat en konstutställning af framstående norska kvinnor såsom Aasta Hansteen, Kitty Kjelland, Harriet Bakker, Hauge, Nørregaard m. fl. Af konstindustriella föremål beundrades fru Frida Hansens fantasifulla bildväfnadsserie »Kveld hin röde».

Efter intagna förfriskningar vidtog en musikalisk underhållning af pianisten fru Erika Nissen och hennes son. Fröken Lykseth sjöng och fru Hanson reciterade »Bergliot».

Fru Blehr talade för det betydelsefulla samband mellan Norges öst- och västland, som uppstod den dagen och den stunden, när den sista stenen sprängdes loss ur fjället i tunneln vid Gravehalsen, hvarigenom största delen af arbetet på järnbanan mellan Kristiania och Bergen var fullbordadt.

Stortingspresident Berner utbringade ett lefve för Nordens kvinnor och en önskan om fortsatt och fördjupadt samarbete mellan män och kvinnor.

Efter verkställd fotografering i den vackra trädgården skilldes man åt, för att på aftonen mötas på generalkonsuls Butenschöns praktfulla villa Sköien. I en härlig park med vid utsikt öfver en blånande bergkedja ligger det marmorhvita lilla palatset, fylldt af konstskatter.

Värdinnan, den äfven i Sverige kända författarinnan »Helene Dickman», täflade med sin man och sin familj i älskvärdt tillmötesgående mot gästerna. I tafvelgalleriet serverades en lätt supé efter en angenäm tepassiar på terrassen, hvarefter fru Agathe Backer-Gröndahl lät höra några af sina härliga kompositioner för piano och fröken Dahl sjöng hennes sånger.

Mötet afslutades med en middag på Holmenkollen för alla delegerade, medlemmar af regeringen, stortingspresidenten m. fl. I middagen deltogo 500 personer, däribland ett mindre antal män.

Kungl. Hofboktryckeriet
Iduns Tryckeri Aktiebolag
12 Stora Vattugatan 12
Affärstryck såsom Aktier, Obligationer, Priskuranter, Cirkulär, Plakat, Affischer, Fakturor, Räkningar m. m. m. m.
FÖRSTKLASSIGT ARBETE!
BILLIGA PRISER!

Kvinnor från alla de nordiska länderna talade, däribland många ypperliga talarinnor, och hvarje lands nationalsång blef unisont afsjungen. Bland andra talade fröken Lotten Dahlgren, delegerad för Fredrika Bremer-Förbundet, humoristiskt i versifierad form, doktor Sandelin, delegerad för »Kvinnornas nationalförbund», samt fru Holmgren, delegerad för »Kvinnoklubben» och för »Föreningen för kvinnans politiska rösträtt».

Efter middagen föredrog på ett öfverlägset sätt fröken Sandahl norska sånger. Anitras dans ur Peer Gynt och en tarantella utfördes af fröknarna Sparre och Welhaven. Dessa danser voro en intressant kontrast till de norska folkdanser, »Springeren» och »Hallingen», dem vi en föregående kväll sett utföras på »Leikarvollen» af landsbygdemän, som gjorde sina kast i luften och hvirflade om med sina jäntor som snurror.

De norska kvinnornas stora kongress 1902 skall aldrig kunna glömmas af dem som deltogo däri. Den kommer att lämna spår efter sig i de fyra nordiska länderna, det är ganska säkert, spår, hvilka icke skola utplånas af tiden.

Till sist vill jag anföra några ord ur Gina Kroghs kantat:

Af kvindernes sjæl födes slegten paa ny
og döbes af aanden med ild og ord.
Hvad lysglimt af haab over natlig jord!
Hvad löfte om lysseklers nytaarsgry!

ANN MARGRET HOLMGREN,
f. TERSMEDEN.

MED KUNGLIGT EXTRATÅG.

SOM BEKANT lämnade konung Oscar i slutet af förra veckan hufvudstaden för att med särskildt extratåg anträda en omfattande resa genom sina norrländska och norska landamären. Då vi höllo före, att denna färd måste komma att bjuda en rikedom af intressanta moment i samband med konungens besök på så många storslaget natursköna och äfven i andra afseenden märkliga orter, hade vi lyckats utverka hans majestäts tillstånd för vår specielle fotograf, hoffotografen A. Blomberg, att medfölja det kungliga extratåget. Tack vare detta ynnestfulla medgifvande äro vi i dagens nummer i tillfälle att bjuda våra läsare en serie bilder från konungens norrlandsfärd.

Å första sidan hafva vi »förevigat» det minnesvärda besöket å Österåsens sanatorium, denna storslagna skapelse till det mänskliga lidandets bekämpande, som kommit till genom vårt kungapars ädla förfogande öfver den vid regeringsjubileet insamlade folkgåfvan. Å fjärde sidan få våra läsare följa det kungliga extratåget vidare på dess färd genom »vårt framtidslands» natursköna bygder, få närvara vid den festliga militärparaden vid Norrlands trängbataljons etablissement vid Sollefteå och stiga slutligen af i den fagra residensstaden vid Storsjöns strand, där konungen på lördagen personligen invigde den nya frimurarlogen.

I nästa nummer hoppas vi bli i stånd att bjuda fortsättningen på denna intressanta konungsliga färd i dess norska del, besöket vid den stora landtbruksutställningen i Trondhjem o. s. v.

FRÅN KONUNG OSCARS NORRLANDSFÄRD. 1. KONUNGEN HÄLSAS AF FOLKSKARORNA VID BISPGÅRDEN. 2. KONUNGEN LYCKÖNSKAR DEN NYLIGEN MEDALJERADE HÄRADSDOMAREN HELLBOM. 3. FAXELFVEN, UTSIKT FRÅN DET KUNGL. EXTRATÅGET. 4. NORRLÄNDSKA TYPER EFTER BANAN. 5. »DÖDA FALLET»; UTSIKT FRÅN TÅGET. 6. UTSIKT FRÅN ÖSTERÅSENS SANATORIUM. 7. HVITKLÄDDA FLICKOR STRÖ BLOMMOR FÖR KONUNGEN VID ANKOMSTEN TILL SOLLEFTEÅ. 8. KONUNGEN LÄMNAR SOLLEFTEÅ STATION FÖR ATT I VAGN BEGE SIG TILL NORRLANDS TRÄNGBATALJON. 9. KONUNGEN HÄLSAR NORRLANDS TRÄNGBATALJON. 10. KONUNGEN INSKRIFVER SITT NAMN Å EN STEN I NORRLANDS TRÄNGBATALJONS PARK. 11. UTSIKT ÖFVER STORSJÖN FRÅN DET KUNGL. EXTRATÅGET. 12. KONUNGEN HÄLSAR DE PARADERANDE TRUPPERNA VID ANHALTSTATIONEN I ÖSTERSUND. 13. KONUNGEN PASSERAR ÄREPORTEN TILL RESIDENSET I ÖSTERSUND.

SAMTLIGA BILDER (MED UNDANTAG AF N:R 7, SOM TAGITS AF K. STEIN) AF IDUNS SPECIELLE, HOFFOTOGRAFEN A. BLOMBERG.

»STUDENTER OCH ARBETARES» STIFTARE OCH ORDFÖRANDE DOKTOR EDV. LAURENT MED FAMILJ PÅ SOMMARHEMMET. THORNCLIFF FOTO.

»STUDENTER OCH ARBETARES» SOMMARHEM.

STUDENTER OCH ARBETARE anse, att ett ur aktning och förtroende framsprunget broderligt samarbete är den enda grund, på hvilken framtiden kan byggas, och att hvarje samhällets band på den enskildes frihet, som ej med nödvändighet framgår ur ett dylikt samarbete, är onaturligt. De äro fast öfvertygade om det förädlande i olika samhällsklassers inflytande på hvarandra, då de broderligt mötas. På grund däraf vilja de öppet och ärligt arbeta för klassfördomarnes häfvande och klasskillnadernas utjämnande samt i deras ställe söka sätta ett sannt och fullt broderskap. Af medlem fordras därför varmt intresse för föreningen och dess verksamhet samt full fördragsamhet mot olika tänkande, och bör mediem efter förmåga söka inom den krets han rör sig verkliggöra föreningens idé.»

Så lyder i sin helhet det program, »Studenter och Arbetare» uppställt som sitt. Denna förening leder sitt upphof från Upsala, där den ännu existerar under namn af Upsalakretsen af Studenter och Arbetare. *Stockholmskretsen* bildades den 18 okt. 1891 och kunde alltså förliden höst fira sitt 10-årsjubileum. I sin begynnelse framträdde den ganska anspråkslöst. Sedan den emellertid år 1896 lämnade medlemskapet fritt äfven åt kvinnan samt tillät pressen referera sina förhandlingar, ha dess idéer trängt vida omkring och i närvarande stund räknar föreningen c:a 600 medlemmar. Hösten 1900 inflyttade »Studenter och Arbetare» i egen lokal och från och med år 1901 har föreningen sitt eget organ, »Social Tidskrift».

Föreningar med samma namn ha bildats äfven i Lund och Göteborg. Mellan kretsarne i Upsala och Stockholm ha denna vinter knutits allt fastare band. Ömsesidiga besök visa sig verka lifvande på verksamheten. Senast den 8 juni i år hade Stockholmskretsen det stora nöjet att inbjuda Upsalakretsen till en enkel *invigning af sitt sommarhem*, (se bilden).

Studenter och Arbetares sommarhem, så lyder titeln på denna uppsats, och dit har jag syftat med min inledning.

Sommarhem — hvilken värme ligger ej i detta ord! Om än luften är kylig och himmelen mulen, så är stämningen här alltid varm och solig och föreningsmedlemmarne skynda så gärna hit ut undan stadens tvång och larm.

Men ett par ord om detta sommarhems *uppkomst*. Förslaget, som väcktes af slöjdläraren Karl Johansson, förelades föreningen efter en förberedande debatt inom diskussionsklubben, en kommitté tillsattes, och efter åtskilliga utredningar erhöll denna i uppdrag att redan till innevarande sommar söka realisera sommarhemsplanen. Men det var ingen lätt sak att finna en plats, som erbjöd komfort, naturskönhet, lätta kommunikationer m. m. i förening med den prisbillighet, som var nödvändig för att göra hemmet tillgängligt för både Studenter och Arbetare. En vacker dag kröntes dock bemödandena med framgång. Till villan Sätra vid Edsviken, c:a 1 timmes väg från staden styrdes kosan och här funno kommitterade det ideal, de sökt. Föreningen lade sitt afgörande ord i vågskålen och därmed var sommarhemsplanen realiserad. Raskt gjordes de nödiga förberedelserna och den 1 juni inträdde föreningen i ett nytt skede af sin verksamhet, som säkerligen kommer att blifva af stor betydelse för programmets lösning. I det enkla landtlifvet träder personligheten mera fram, man kommer hvarandra närmare in på lifvet och ur de olika karaktärerna samlas mycket af värde för den gemensamma utvecklingen.

Villan ligger särdeles täckt med utsikt öfver sjön och omgifvet af löf- och barrskog. Bostaden utgöres af 7 rum och kök. Såsom hyresgäster för hela sommaren har föreningen nöjet att räkna sin stiftare och mångårige ordförande, d:r Edv. Laurent med familj (se bilden här ofvan!) m. fl. Trots det hittills kalla och regniga vädret ha medlemmarne ganska flitigt begagnat sig af sommarhemmet och t. o. m. på midsommaraftonen, då regnet flöt i strida strömmar, begaf man sig käckt hitut i förhoppning om en klar och solig morgondag. Och hoppet grusades ej. Midsommardagsmorgonen infann sig med sol och värme och snart voro alle man ifrigt sysselsatta med att kläda »stången». Sent omsider fann man äfven en bondspeleman och i elfte timmen tråddes dansen med lif och lust. Dagen blef lång. Ej förr än solen bröt fram till en ny morgon, skildes de sista nattvandrarne.

»STUDENTER OCH ARBETARES» SOMMARHEM VID EDSVIKEN. THORNCLIFF FOTO.

Sist men icke minst vill jag ägna några tacksamhetens ord till den person, som främst bidragit till att vistelsen å Sätra är så angenäm. Jag menar villans ägare, grosshandlare Gust. Olsson. Från första början har han visat föreningen en sällsynt liberalitet och välvilja och den inredning af villan, som beståtts, motsvarar de bästa förväntningar.

Sätra i juli 1902.

ANNA SETTERDAHL.

LILLA ELSA OCH HENNES MOSTER. EN BADORTSHISTORIA AF ANNA WAHLENBERG.

FORTS. O. SLUT FR. FÖREG. N:R.

FÖLJANDE DAG, då målarinnan tillsammans med sin vän, revisorns fru och ett par andra bekanta sutto i parken och lyssnade på eftermiddagskonserten, hände det att hon i samma ögonblick som en junonisk, äldre dam och en huldt leende, slankig flicka stego inom parkgrinden, fick en oemotståndlig lust att uppmärksamt betrakta en liten gran, som stod bakom soffryggen. Hon vände sig ifrån hela den öfriga mänskligheten, hängde sig öfver ryggstödet på soffan och tog inte sina blickar ifrån den lilla granen, ehuru hon var midt uppe i en liflig konversation med sitt sällskap.

Men plötsligt rycktes hon upp af en fyllig, gladlynt fruntimmersröst, som nämnde hennes namn och sade »goddag».

Det var fru von Ekekvist. Och bakom henne framtittade lilla Elsas stora, blå ögon ur sina vråars vackra dunkel.

»Lilla Elsa ville bara tacka för den trefliga pas-de-quatren i går,» sade den äldre damen mycket vänligt.

Och upptäckande ett par lediga stolar i närheten, flyttade hon med Elsas tillhjälp först dem till bordet hos de andra och bad sedan att få slå sig ned.

Hon kände sig tvungen att uttala sin beundran för Berta, som i går på ett så modigt sätt brutit med den allmänna stelhet, som tycktes vara rådande här vid badorten och kommit fram till henne och lilla Elsa. Just så borde man alltid göra och utan tvekan närma sig dem, till hvilka man kände sig dragen. För sin del ville hon visa sig lika frigjord från all slafvisk konventionalism, följa målarinnans exempel och sluta sig till dem för hvilka hon hyste sympatier. Därför hade hon kommit hit. Och nu hoppades hon, att de skulle få riktigt trefligt tillsammans.

Sammanvaron blef också ovanligt lång. De skilldes inte på hela den dagen.

Visserligen steg revisorns unga fru efter en stund upp och sade att hon skulle gå ned till bryggan och titta efter sin man, som var ute och seglade. Men då reste sig äfven fru von Ekekvist och förklarade, att hon och lilla Elsa gärna gjorde sällskap. De behöfde verkligen en smula sjöluft. Och de gingo strandpromenaden fram och tillbaka, utan att fru von Ekekvist blef trött. Sedan var det tid att supera, hvarför de stego in i restauranten tillsammans, och när de sutto vid sina respektive bord, nickade fru von Ekekvist mellan hvar smörgås hon bredde sig så många gånger öfver till bordet längst till vänster att ingen i hela lokalen kunde undgå att lägga märke till den varma vänskap som uppstått mellan herrskaperna, helst som fru von Ekekvist och lilla Elsa äfven följde revisorn och hans damer hem till deras logis. Det var en sådan obetydlig omväg för de förstnämnda, och de funno det så synnerligt angenämt att göra en aftonpromenad i trefligt sällskap.

Från den dagen kunde man nästan säga att

»kotteriet vid bordet längst till vänster» blifvit tillökadt med två medlemmar, fru von Ekekvist och lilla Elsa, och det var endast genom att utveckla den största list och förslagenhet, som detta understundom lyckades reducera sig till sin ursprungliga sammansättning.

Efter en liten tid kom dock ödet det till hjälp och gaf det en förträfflig skärm, bakom hvilken det kunde gömma sig.

Det skulle nämligen gifvas en välgörenhetssoaré till förmån för baderskorna, och alla de fyra ursprungliga medlemmarna af kotteriet läto ögonblickligen anteckna sig till inträde i kommittén för dess arrangerande. De kände alla ett tvingande behof af att få sin tid upptagen på ett giltigt sätt, och hädanefter hade de kommittésammanträden och repetitioner hela dagarne både tillsammans med andra och för sig själfva.

Men under sista repetitionen bereddes det dem en stor öfverraskning. Hvilka träda in i salen trots det stränga förbudet, om inte den imponerande fru von Ekekvist och den huldt blickande lilla Elsa.

Fru von Ekekvist hade från något håll fått höra, att en person, som lofvat bidraga med ett sångnummer, i sista stunden måst taga tillbaka sitt löfte till följd af inträffad sjukdom, och hon kom nu för att rädda situationen. Lilla Elsa skulle gärna åtaga sig att uppträda i den mankerandes ställe och sjunga några visor, och hennes moster kunde accompagnera henne.

Man såg på hvarann. Man visste icke hvad man skulle säga. Det hade redan så godt som gjorts upp en remplacering af det strukna numret, men man visste, att det icke skulle bli någon vidare lycklig ersättning, och då en af de kommitterade, som tyckte att något okändt galet kunde vara lika så godt som något kändt dåligt, understödde förslaget, blef det utan mycken diskussion antaget.

Man hade blifvit tagen med öfverrumpling. Och nu hade fru von Ekekvist och lilla Elsa ytterligare befäst sin ställning inom societeten. Lilla Elsa var en af dess verksamma krafter, och där lilla Elsa stod, där stod äfven hennes moster.

Men vid närmare eftertanke blef man emellertid en smula orolig för hvad som skulle komma att ske. Visserligen hade fru von Ekekvist icke lämnat någon på hela badorten i okunnighet om lilla Elsas talanger, men man hade ännu icke sett några egentliga prof på dem, och man visste icke riktigt hur pass mycket man kunde lita på mosterns rekommendation.

Kanske skulle flickan bli så rädd, när hon kom upp på estraden, att hon alldeles tappade koncepterna? Eller kanske hade hon bara en liten barnkammarröst, som ingen annan än hon och mostern kunde känna sig belåten med. De tycktes ju vara så ovanligt nöjda med alla sina förhållanden.

Om man åtminstone fått höra henne repetera. Men hon försäkrade helt oförskräckt, att hon aldrig behöfde repetera. Hvad hon en gång lärt sig, det satt där det satt. Det kunde inte hjälpas. Det var nu en gång så underligt med henne.

Också gick man i en viss spänning för hur saken skulle aflöpa. Åtskilliga af dem, som på soarékvällen samlades i den stora salen, sutto nog i hemlighet och väntade på en liten skandalunge, och då fru von Ekekvist och lilla Elsa syntes på estraden, drog man ett djupt andedrag af förväntan.

De bägge damerna voro i stor toalett. Fru von Ekekvist slog sig ned vid flygeln, satte fötterna på pedalen och bredde ut sin moarésidenklädning, så att den skulle ligga riktigt vackert. Men lilla Elsa, som var urringad och barhalsad, klädd i en dräkt af skär tyll och bar ett bredt guldband om sin hjässa, gick obesväradt allra längst ned på estraden och hälsade publiken med ett innerligt småleende och långa, vackra blickar, som flögo åt alla håll af salen, uppåt och nedåt, åt höger och vänster och djupt in i vråarna.

Därefter tittade hon på sin moster till tecken att hon hälsat nog och var färdig, lade hufvudet på högra axeln och började den gamla visan »Fjorton år tror jag visst att jag var».

Det blef alldeles stilla i salen.

Från första tonen sutto åhörarne med sträckta halsar och sågo på henne, som om de aldrig sett henne förr. Rösten var en ganska stark mezzosopran. Men man tänkte hvarken på om den var vacker eller skolad. Det var föredraget som frapperade.

Om alla människorna i salongen varit hennes syskon och de varit hemmo hos sig och hon stått och agerat för dem på förstugutrappan, kunde hon inte ha uppträdt mera ogeneradt. Då hon sjöng om att hon var fjorton år, »lita' flicka så munter och så gla'», skrattade hon så att alla tänderna skeno, gaf stora famnen åt publiken och hoppade af bara lefnadslust upp och ner på ett sätt, som visserligen icke var behagfullt, eftersom hennes långa, »ledlösa» kropp icke förmådde prestera någon vidare grace, men som var desto mera enkelt och naturligt, nästan påminnande om en glad, liten kalfs skutt i en hage. Och då hon sjöng om, att hon var sjutton år och fått känna på lifvets bekymmer, var hon så ledsen, att hon drog ögonbrynen ända upp till hårfästet och mungiporna ända ner till hakan, gjorde ögonen så sorgsna och stora, att de upptogo halfva ansiktet, och lät hufvudet hänga ner på bröstet som en bruten blomma.

Men antingen hon var sorgsen eller glad, skimrade det genom alla hennes uttryck en säkerhet och belåtenhet med sig själf, som verkade trovärdigt och kommo åhörarne att taga alla de drastiska känsloutbrotten för kontant. Och då hon slutat, brast det lös en storm af applåder. Lilla Elsa hade gjort succés, en verklig succés, och hennes mosters beröm hade inte varit bara tomt prat.

Sedan sjöng hon flere visor, både på norska, danska och svenska, alla med samma utmärkta föredrag och belönade med samma bifall. Man började hviska i salen. Hon var originell, en ny upptäckt, en flicka med stil på sig. Och när hon efter soaréns slut kom ner i den afröjda salen, där det nu skulle dansas, blef hon omringad på alla håll. Hon hade med ens avancerat till en bekantskap att göra. Och hennes moster, med hvilken hon delade ljuft och ledt, och som alltid följde henne tätt i spåren, hade naturligtvis också blifvit en betydande person.

De hade i ett nu slagit igenom.

Men högmodiga blefvo de icke för det. Då lilla Elsa under en paus mellan danserna promenerade omkring med en kavaljer vid ena sidan, vid den andra en ny väninna, som hängde på hennes arm, och sin moster strax bakom sig, blef hon varse de fyra ursprungliga medlemmarne af »kotteriet längst till vänster», hvilka stodo inbegripna i diskussion om huruvida soarén varit lyckad eller ej. Och genast gick hon mycket vänligt fram till dem och blandade sig i samtalet.

Hon tviflade icke på, att soarékommittén gjort sitt bästa (hon måste ju vara artig, ty de fyra kotterimedlemmarne voro ju också medlemmar af kommittén), men hon hade ändå ett och annat att anmärka mot programmets sammansättning. Det hade kunnat vara mera roande och i publikens smak.

»Ja, se lilla Elsa har sådana utpräglade arrangörsinstinkter,» sade fru von Ekekvist. »Därför kan hon inte undgå att göra sina små observationer. Ni skulle bara ha sett, hur lyckadt hon arrangerade en liten amatörföreställning hemma hos oss.»

»Ja, det är alltid så med mig. När jag ska' vara någonting, så är jag inte längre jag själf, utan den jag ska' vara. När jag ska' vara arrangör, så ä r jag arrangör,» sade lilla Elsa leende och lade hufvudet på vänstra axeln.

»Och om ni behöfver någon hjälp vid nästa soaré, så drar hon sig nog inte undan,» inföll fru von Ekekvist.

Lilla Elsa nickade och log. Hon var alltid tjänstvillig. Hon var inte den, som svek, när hon kunde vara till nytta.

Kommitteledamöterna uttryckte naturligtvis sin djupa tacksamhet för anbudet. De voro säkra på att det skulle mottagas med stor acklamation.

Och redan ett par dagar därefter började också lilla Elsa med biträde af sin moster sin nya verksamhet som festarrangör. Det var denna gång fråga om en soaré för de fattiga i trakten.

Men den kommitté som tillsattes för att jämte lilla Elsa och fru von Ekekvist ordna denna tillställning räknade icke »kotteriet vid bordet längs till vänster» som sina medlemmar. Skärmen behöfdes icke längre. Kotteriet hade hädanefter ingen orsak att göra några ansträngningar för att få bibehålla sin ursprungliga storlek. Fru von Ekekvist och lilla Elsa hade utan någon anmälan utträdt ur detsamma.

De voro nu fullt upptagna på annat håll. Societeten hade öppnat sina leder för dem.

ANKOMSTEN TILL LÖPNINGSBANAN.

BREF FRÅN DANMARK.

Skjælskør den 10 juli 1902.

»Det är et yndigt Land,
det staar med brede Bøge
nær salten Østerstrand.
Det bugter sig i Bakke, Dal,
det heder gamle Danmark,
og det er Frejas Sal.»

MAN BEHÖFVER alls inte ha hälften danskt blod i sina ådror för att tycka, att vårt kära naboland där nere på andra sidan Öresund från många sidor sedt är »et yndigt land». Jag tror att den, som blott passerar Köpenhamn på

Fördelaktig lifförsäkring för kvinnor.

Lifförsäkrings-Aktiebolaget
De Förenade.
Stockholm.

Stiftadt af bolagen *Skandia*, *Svea*, *Thule*, *Victoria* och *Skåne*.

Lifförsäkring utan läkareundersökning!
Delaktighet i bolagets öfverskott!
Premiebefrielse vid oförmåga till arbete!
Särskilda dödlighetstabeller äro upprättade för kvinnor, hvarigenom premierna kunnat sättas lägre än för män.

Formulär till ansökningshandlingar jämte prospekt tillhandahållas af agenter och ombud samt efter rekvisition från denna tidnings expedition.

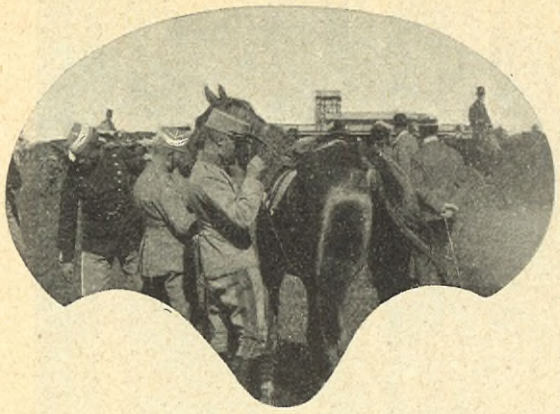

DANSKA OFFICERARE SADLA TILL LÖPNINGEN OM KUNG CHRISTIANS HEDERSPOKAL.

genomresa, ser de lustiga »bybuden» i sina sammetsjackor nere vid Toldboden och de beskedliga droskkuskarne, som säga »mange tak» åt hälften så mycket drickspengar, som vi Stockholmare anse för det nödvändiga minimum, helt enkelt skratta åt detta mitt påstående och i stället tycka, att danskarna äro ett löjligt folk.

Men jag skulle vilja ha alla dessa tviflare med mig på ett par dagar, genast föra dem bort från Köpenhamn, som speciellt sommartid är allt annat än lockande, placera dem i ett trefligt enskildt ekipage och kuska ut genom Österbro, förbi Tuborgs stora butelj med paviljong och restaurant, förbi Hellerup, Charlottenlund och Klampenborg ut till Ny Taarbæk, där sundet för första gången under denna resa efter kusten visar sig i all sin glans.

»Förr i världen» d. v. s. för ungefär fem, sex år sedan färdades man alltid denna väg sjöledes. — »Gefion» och »Gylfe», »Öresund» och »Gjedser», alla dessa stora, präktiga ångare med sina två röda skorstenar och sina väldiga hjul voro dagligen vid middagstid alldeles öfverfulla af glada, gemytliga Köpenhamnare och förtjusta turister, som oupphörligt stego i land vid de olika ångbåtsbryggorna, hvilka ibland sträcka sig flere tusen meter ut i sundet mot svenska kusten. Nu har kustbanan år efter år tagit all trafik; blott om söndagarne får man glädja sig åt den vackra synen af »Gjedsers» till sista plats fyllda däck och höra ljudet af dess glada dubbelpipa, då den tillkännager sin ankomst, men flere af dessa långa, ståtliga bryggor stå öfvergifna, bland andra Ny Taarbæks, som nu i sommar stängdes för all tid för att stå där och murkna och låta vågorna så småningom förvandla den till ett långt underligt spöke, som med svarta pålar sticker upp ur det grönklara vattnet och talar till kommande generationer om all glädjes förgänglighet i denna timliga tillvaro.

PRINSESSAN MARIE, PRINS GUSTAV OCH »SMÅPRINSARNE».

Hur bekväm kustbanan än blifvit för sommargästerna, kan man dock ej låta bli att sända en tanke till den lugna, gyllene tid, då det var så tyst och fridfullt därute i Dyrehaven, att rådjuren i massa kommo fram till den bakre trädgårdsgrinden för att hvila natten öfver under några stora härliga bokar, som gåfvo skugga, när morgonsolen kom stickande fram öfver svenska kusten. — Men allt detta som varit talar man icke om för sina vänner, hvilka man nu för första gången visar den härliga tafla, som upprullas för en, just när man passerat nedgången till den nu öfvergifna ångbåtsbryggan i Taarbæk. På vänster sida om den briljanta, af cyklister så gouterade landsvägen ligger villa vid villa, inbäddad i bok, lind, kastanjer, gullregn, syrener och lönn, gula rosor klättra i kapp uppför väggarne och lämna blott motvilligt en liten öppning för de

KRONPRINSESSAN AF DANMARK I SAMSPRÅK MED EN SKÅNSK DAM.

bågformiga höga fönstren. På högra sidan om vägen har hvarje villaägare sin lilla del af strandnipan, och därnere ligger det härliga badhuset med ett vatten som kristallklar, ljusgrönfärgad, sprudlande champagne och en sandbotten, ren som en marmorskifva, dit hvarken sten eller tång funnit väg.

Låt oss stiga af blott ett ögonblick, innan vi tyvärr alltför snart måste fortsätta. Vid den röda, vackert formade grinden till vänster står husets värdinna, brunbränd om händer och kinder, gråsprängdt hår, stort förkläde och en gammaldags, men smakfull dräkt, och omgifven af en skara glada barn och barnbarn, och den rara hunden Kiff, som näst äldsta dottern Estrid hittat i Saharaöknen, medan den ännu var en liten hjälplös öfvergifven valp, med gult hår, och stora klara, mörkblå, tänkande ögon.

Äro vi svenskar kända för vår ovanliga gästfrihet, så står den danska familjen ute vid kusten oss icke efter. Den mest hjärtliga godhet strömmar oss från första början till mötes, och det gedigna hemmet står helt och hållet öppet för en, så länge man trifs och har lust att vara där.

Vi, hemma i Sverige, känna i allmänhet danskarna från en annan sida. En dansk student gör besök hos oss, man öser hela sin kassa och litet till ut för att traktera honom på restauranter och guldkrogar, tills han återvänder med förstörd mage till Kongens By. Så gör svensken återvisit och skrattar ofta i smyg

RYTTARNE RIDA UT TILL STARTPLATSEN. DEN BORTRE ÄR DANMARKS FÖRNÄMSTE GENTLEMANRYTTARE KANDIDAT SCAVENIUS, SEGRARE I LÖPNINGEN OM »DAMERNAS PRIS».

åt »vand på maskine», »smörrebröd» och möjligtvis ett par glas »aekte svensk banco fra Upsala», en ryslig dryck, som skall föreställa punsch.

Men — som sagdt — annorlunda är förhållandet, när man kommer in i en riktigt äkta dansk familj!

Efter en synnerligen glad lunch med »slikkesparris», »kyllinger», »jordbær» och ett godt glas vin kör stora vursten fram, och hela familjen, barn och blomma, ger sig i väg upp till de stora kapplöpningarna, som i dag gå af stapeln. Danskarne ha sina gifna festdagar, och under sommaren infalla trenne slag i slag, som blifvit ett slags nationaldagar, dock af alldeles olika karaktär. Den första af dessa — den 20 juni — är ju en absolut nationaldag, »Stavnsbaandsfesten», den dag då för 114 år sedan i år de danska bönderna upphörde att vara slafvar, den andra är en ren karnevalsdag, S:t Hansaftonen — den 23 juni — då allt hvad Köpenhamn har af lif och anda skyndar ut för att roa sig på Dyrehavsbakken i närheten af Klampenborg. Den tredje infaller en obestämd dag i början af juli, då »væddeløben vid Eremitagen» gå af stapeln. Vi äro hemma i Stockholm, och det med rätta, stolta öfver vår år för år allt bättre kapplöpningsbana vid Lindarängen, men så guddomligt vacker som Eremitagebanan är dock icke vår.

På en hög platå, infattad i bokarnes varma grönska, med det gamla romantiska Eremitageslottet uppe till höger breder fältet ut sig ned mot Jægerborgsskogen och bländar främlingen ögonblickligen genom sin skönhet och sitt imposanta läge. Österut ligger Öresund, skimrande i silfver och blått med hundrade krithvita segel gungande af och an och den svenska kusten längst bort vid synranden som ett förtrolladt land.

Midt i detta, om hvardagarne så tysta och fridfulla paradis vimla nu tusentals åkdon,

UNGA SKÅNSKA DAMER PÅ SADELPLATSEN.

FRÅN »DEN STORA NYKTERHETSVECKAN». EXCELLENSEN LAGERHEIM HÄLSAR I KUNGL. TEATERN DE FRÄMMANDE GÄSTERNA VID GOODTEMPLARNES VÄRLDSMÖTE. TECKNING FÖR IDUN AF C. OLAUSSON.

ridande, cyklister och fotgängare, alla med samma mål, kapplöpningsfältet. Där kommer en ung proprietär med sin förtjusande fru; han kör en guldfux, spänd för en hög dogcart. Häst och vagn äro klädda från hjul till bock, från nos till svans med stora guirlander af boklöf och rosor. Den unga frun har rosor, stora härliga rosor löst fästa på sin klädning, på sitt parasoll och sin hatt, hästen har rosor vid öronen, ja till och med piskan har blifvit dekorerad med små rosenknoppar utefter skaftet. Där kommer en annan, som kör tandem med tvänne små egendomligt färgade ponnies, där en stor jaktvagn, full med glada, ljusklädda flickor, och midt i vimlet synas de eldröda rockarne från de kungliga fyrspända ekipagen som med husareskort spränga in mot tribunen. Kronprinsessan är klädd i svart och hvitt, svart tock med hvit aigrett, och prinsessan Marie, den populära fransyskan, i lilasfärgadt siden, hvit stor fjäderboa, svart och hvit hufvudbonad med blixtrande juvelagraffer. Speciell uppmärksamhet tilldrager sig kronprinsessans yngste son, Gustav, en synnerligen välmående och gladlynt jätte, klädd i sjömanskläder.

Det är redan fullt lif vid totalisatorn, där lycka och otur oupphörligt växla hela eftermiddagen, så ringer det i stora klockan, och ett fält på 8 à 10 ryttare klädda i brokiga jockeydräkter spränger i vild fart förbi tribunen, öfver officersbanan upp mot den fruktade irländska grafven, som beredt så många fullblod en brådstört, allt för tidig död.

På sadelplatsen stöter man oupphörligt samman med bekanta svenskar, både skåningar och svear, och alla äro upptagna af samma stora, »ideela» tanke: »vinna eller förlora».

Eder anspråkslöse brefskrifvare skall förskona sina ärade läsarinnor och läsare från all sorts sportreferat om »tips» och »odds» och allt hvad de heta dessa hipologiens och sportens specialtermer. Jag och mina svenska vänner hade blott önskat att kunna få bevittna en verkligt storslagen svensk seger, som t. ex. 1896, då svenskarna oupphörligt hälsades som segrare på valplatsen, då Gyllenstierna med sin Grand Master två dagar tog damernas pris, då Le Halo med Clarence v. Rosen på ryggen slog alla de utländska medtäflarne och, »last, but not least», då ryttarnes »konung», Bror Cederström, på sin

FRÅN DEN STORA NYKTERHETSFESTEN PÅ SKANSEN. FÖRESTÄLLNING Å FRILUFTSTEATERN: »HVAD FAR GÖR ÄR ALLTID DET RÄTTA.»

NYKTERHETSVÄNNERNAS DEMONSTRATIONSTÅG DEN 13 DENNES PASSERAR LEJONSLÄTTEN PÅ VÄG TILL SKANSEN. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

19-årige gamle segrare Baltimore besegrade sina åtta medtäflare och hälsades med ett jubel så frenetiskt och enstämmigt, att jag aldrig hört dess make. Vi saknade särskildt den nu i sommar 25-årige Baltimore, och vi fingo nöja oss med att se Claes Cederström efter en het strid komma in som andre häst i det stora Köpenhamnska »Steeple-chase».

Om sjäfva täflingarne därför ej voro så intressanta, var det dock en af dessa härliga, tjusande dagar, man blott upplefver en eller kanske två gånger om året, och det just uppe på Eremitagefältet.

Solen, som hela tiden strålat från kristallklar himmel, ned öfver det lifliga, brokiga landskapet, börjar så småningom dala ned mot Lyngby, utroparnes energiska »agendaprogram», »agenda», »köger», »köger», »fem for halvtress», bli allt mattare, på sadelplatsen blir stämningen allt slöare, men rundt totalisatorn växer och växer spellusten från det ena loppet till det andra. Så går »sista hvarfvet», och som milliarder myror i en stack vandra människor i väg på hundratals stigar och vägar till häst och till fots, största delen ned till kusten, för att leta sig fram samma härliga väg igen hem till »Kongens by».

Sundet ligger spegelblankt, gnistrande i guld och rödt, »Gjedser», öfverfull af människor, backar just ut från Bellevues brygga, landsvägen är proppfull af vänligt leende människor, gemytliga glada köpenhamnare, och jag hör ännu den komiske bakelseförsäljaren, som af misstag stötte till min väns promenadkäpp med foten, vända sig om, le ett bredt leende och ursäkta sig med ett rörande: »Om forladelse, jag troede, det var deres storetå».

KNUT NYBLOM.

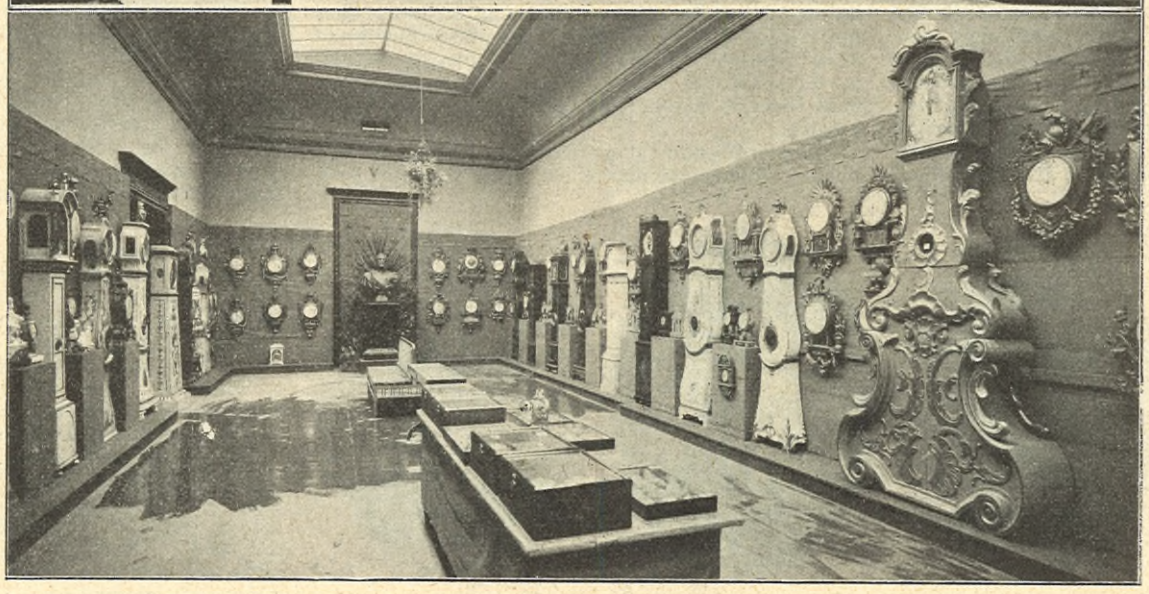

FRÅN URUTSTÄLLNINGEN PÅ KONSTAKADEMIEN I STOCKHOLM. A. BLOMBERG FOTO.

FRÅN SKANDINAVISKA KLUBBEN I BERLIN. 1. SALONGEN. 2. MATSALEN.

SKANDINAVISKA KLUBBEN I BERLIN. FRÅN IDUNS KORRESPONDENT.

Berlin i juli.

NÄR MAN första gången inom den skandinaviska kolonien i Berlin började tala om bildandet af en skandinavisk klubb, där de bildade elementen inom kolonien kunde träffa samman, vet jag ej, men man har försäkrat mig att det alltid talats därom. Att det icke förrän nu kommit längre med dessa planer beror hufvudsakligast därpå, att man ryggat tillbaka för de ekonomiska svårigheterna. Skandinaverna i Berlin förfoga visserligen öfver både intelligens och energi och många af dem innehafva där synnerligen framstående ställningar, men kapitalister äro de i allmänhet ej och förslaget om anskaffandet af egna klubblokaler har därför alltid strandat på fruktan att ej kunna anskaffa nödiga medel för dess inredning och möblering. Sedan emellertid två medlemmar af kolonien, landskapsmålaren A. Norman och direktör C. Christensen, i början af detta år förklarat sig vilja donera hvardera 1,000 mark för den händelse en skandinavisk klubb komme till stånd, blefvo förhoppningarna att skandinaverna i Berlin skulle kunna erhålla en egen lokal betydligt ljusare och man utfärdade inbjudning till föreningens bildande. Denna inbjudning mottogs mycket sympatiskt och redan i mars kunde klubben konstituera sig. Genom svensk-norska genaralkonsuln R. von Mendelssohns gåfva af 3,000 mark och utlämnande af ett från hans sida ouppsägbart räntefritt lån å 2,000 mark blefvo samtidigt alla ekonomiska svårigheter undanröjda. Den 24 maj invigdes klubbens lokaler i Potsdamerstrasse n:r 28 med en enkel fest, hvari ett 80-tal personer deltog, och äfven sedan ha klubbens lokaler varit flitigt besökta. I motsats till många andra klubbar, som för damerna äro ett verkligt terra incognita, har den skandinaviska klubben i Berlin medgifvit dessa tillträde till lokalerna alla dagar till kl. 6 e. m. och dessutom hålles hvarje onsdagsafton s. k. damafton, då medlemmar ha rättighet att medföra damer och hvilka äro mycket flitigt besökta. De båda för Idun tagna bilderna af läsrummet och matsalen äro tagna en sådan »damafton».

Och nu en liten titt i lokalerna. Då man kommer in i entréen, har man till höger läsrummet, möbleradt i mahogny och med engelska klubbmöbler i rödt läder, samt till vänster ett spelrum med möbler i ljusgrå ek. Matsalen, till hvilken man kommer genom en liten korridor, är möblerad i något mörkare grå ek med inlagda röda kakelplattor. Samtliga rummen göra ett mycket hemtrefligt intryck. Möblerna äro alla förfärdigade efter ritningar af professorn vid Kunstgewerbemuseum i Berlin Alfred Grenander, som för öfrigt haft öfverinseendet öfver alla inre anordningar i lokalen.

Som ordförande inom föreningen fungerar den norske landskapsmålaren A. Norman; vice ordförande är grosshandlaren Göran Santesson. Klubbmästaresysslan har ansetts så viktig att den delats på två händer, i det att såväl den för alla stockholmare välkända direktör Nils Trulsson som den norske ingeniören J. S. Paaske bekläda denna syssla. Skattmästarebefattningen innehafves af sekreteraren hos svensk-norska generalkonsuln A. Moberg och sekreterarebefattningen af Göteborgs Handels- och Sjöfartstidnings korrespondent i Berlin Fritz Henriksson.

A. Norman, ordförande

Göran Santesson, v. ordförande.

Fritz Henriksson, sekreterare.

A. Moberg, skattmästare.

SKANDINAVISKA KLUBBENS I BERLIN LEDANDE MÄN.

ALEXANDER DUMAS D. Ä. EFTER EN TECKNING AF DEVERIA FRÅN ÅR 1828.

ALEXANDRE DUMAS. ANTECKNINGAR TILL ETT HUNDRAÅRSMINNE.

DE LÄSARE, som roa sig med att kontrollera uppgifterna i sin läsning, skola genast komma med den invändningen att ännu så länge kan det anstå med firandet af den fräjdade författarens jubileum. Alla konversationslexika uppgifva nämligen såsom hans födelsedag den 24 juli 1803. Alla utom ett — den gedigna »Encyclopædia Britannica», där födelseåret förlägges till år 1802, utan angifvande af datum.

Åt den minutiösa personalhistoriens målsmän öfverlämnar jag att utforska, huru misstaget uppstått. Ett faktum är, att det engelska verket har rätt, och det kan åberopa en ingalunda förkastlig auktoritet i dylika fall. Auktoriteten är barnets egen fader, den tappre generalen, för sitt hjältemod kallad »Tyrolens Horatius Cocles».

Se här, hvad han skrifver till sin gode vän, general Brune:

»Den 6 Thermidor år X.

Min kära Brune!

Jag meddelar dig med glädje, att min hustru i går morse nedkom med en stor pojke, som väger nio skålpund och är aderton tum lång...»

Nu behöfver man blott förvandla den republikanska kalenderns datum till ett gregorianskt, en förvandling, som kan vara krånglig nog för den ovane, men som, rätt utförd, gifver till resultat att »i går morse» är = den 24 juli *1802*. Och tror man inte generalen = barnafadern, så må man väl böja sig inför den officiella födelseattesten, som är daterad: »Femte dagen i månaden Thermidor af franska Republikens år X (24 juli 1802).»

*

I sina mycket lifligt och tämligen skrytsamt hållna »Memoarer» ger Dumas följande skildring af sin personlighet under uppväxtåren: »I allmänhet var jag ej synnerligen omtyckt af barnen i staden; jag var inbilsk, oförskämd, rå, uppfylld af självförtroende och beundran för min lilla person.

Med allt detta var jag likväl mäktig goda känslor, då hjärtat kom med i spelet i stället för egenkärleken och högmodet.

Hvad det yttre angår, var jag en rätt vacker gosse. Jag hade långt, ljust och lockigt hår, som föll ned öfver skuldrorna och ej blef knollrigt, förrän jag fyllt femton år; stora, blå ögon, som väl ännu i dag torde vara det bästa i mitt ansikte; rak, liten och ganska välformad näsa; tjocka röda och sympatiska (!) läppar, hvita och tämligen illa placerade tänder. Dessutom en bländhvit hy, som mörknade vid den tidpunkt, då mitt

hår blef knollrigt. Hvad min öfriga kroppshydda beträffar, var jag lång och smal som en humlestör.»

Hårets knollrighet och den svartmuskiga hyn förklaras måhända däraf att hans farmor var en infödd afrikansk negress. Gossen tyckes ha roat sig friskt i detta ords egentliga mening. Åtminstone skildrar han sig som framstående i alla den tidens manliga idrotter, dansen inberäknad.

Hans älskingsämne under barnaåren var mytologien, och på detta område skall han ha varit en riktig öfverdängare. Af hans öfriga andliga förströelser nämnes Tusen och en natt (en enda del, innehållande »Alladin och den förunderliga lampan») samt — Chevalier de Faublas' kärleksäfventyr. Hans framtida litterära alstring synes emellertid ej ha tagit intryck af denna osunda själaspis, och han har nog rätt, då han i sina memoarer påstår: »Af de sexhundra volymer jag skrifvit finnas icke fyra, som ens den samvetsömmaste moder behöfver dölja för sin dotter. Denna känsla, som jag tackar Gud för, har alltid gjort att jag vid tionde sidan och andra gravyren slungat från mig dylika böcker» — sådana som »Faublas».

*

Det torde icke vara så allmänt bekant, att en svensk spelade en genomgripande, utomordentligt betydelsefull roll i Alexandre Dumas' lefnad. Denne unge svensk var grefve Adolf Ribbing, kallad *de Leuven*, son af den för delaktighet i Gustaf III:s mord landsförvisade grefve Ribbing, som i Frankrike gifte sig med en d'Aubigné. Gamle grefven med familj var någon tid bosatt i Alexandre Dumas' födelsestad, Villers-Cotterets, och där gjorde ynglingarna hvarandras bekantskap. De Leuven, som under sin långa lefnadsbana (han dog 1885) skref inemot halftannat hundra pjäser och libretter, alltid i samarbete, hade till förste bolagsman den två år yngre Dumas, och resultatet af deras gemensamma flit blef en anspråkslös vådevill vid namn »Jakten och Kärleken». Det skulle föra mig för långt att skildra det fortsatta förhållandet mellan dessa båda vänner. Om de Leuven kan jag i förbigående nämna, att han på 1870-talet var direktör för Opéra Comique i Paris.

Paris! Ja, dit stod unga Alexanders håg. Vi låta honom själf redogöra för, under hvilka omständigheter han nådde sin längtans föremål. Han har skildrat dem i Revue des deux Mondes 1 dec. 1833:

»Jag hade nyligen fyllt tjugu år, då min mor en morgon kom in i mitt rum, steg fram till min säng, omfamnade mig under gråt och sade:

»Kära du, nu har jag sålt allt, hvad vi ägde, för att betala våra skulder.»

»Nå väl, min mor?»

»Nå väl, mitt stackars barn, sedan våra skulder betalats, återstår oss 253 francs.»

»I ränta?»

Min mor log ett sorgset leende.

»Sammanlagdt!» fortfor jag ... »Välan, min mor, i afton tar jag de 53 francs'en och far till Paris.»

*

Hans lysande litterära lefnadsbana behöfver icke skildras här, i synnerhet som det väl knappast finnes något nytt att säga. Det är hufvudsakligen åt *människan* Alexandre Dumas jag vill ägna min uppmärksamhet.

I bröderna de Goncourts dagbok tecknas han sålunda:

»Ett ofantligt Jag, men öfversvallande af barnets godhet, sprudlande af snille.»

På ett annat ställe i nämnda dagbok läsa vi: »In stiger, midt under vårt samtal, Dumas père i hvit halsduk och hvita handskar, enorm, svettig, flåsande och våldsamt uppsluppen. Han kommer från Österrike, från Ungarn, från Böhmen. Han talade om Pesth, där man spelat hans pjäser på magyariska, om Wien, där käjsaren lånat honom en sal i sitt palats för hållandet af ett föredrag. Han talar om sina romaner, om sin teater, om sina dramer, som man ej vill spela på Comédie-Française, om sin »Chevalier de Maison-Rouge», som är förbjuden, vidare om ett teaterprivilegium, som han ej kan utverka, samt om en restaurant, som han tänker börja i Champs-Elysées.»

Om hans godhjärtenhet vittnar följande anekdot, som berättas på samma ställe:

»En dag, då han trodde sig sjuk och var sängliggande, införde man till honom en fattig, nödställd tidningsman från Marseille, hvilken kom för att begära hans rekommendationer hos Paristidningarna. Han lofvade stå honom till tjänst, så snart han kunde lämna sängen, och tillade:

»Men i afvaktan på, att det där lyckas, måste ni ju lefva, eller hur, min herre? Nå väl, det finns trettio francs på spiselkappan, tag femton.»

I sin spirituella bok »Historien om 41:a fåtöljen i Franska Akademien» anför Arsène Houssaye ett karaktäristiskt yttrande af Dumas:

»Jag har aldrig nekat någon pengar, utom mina fordringsägare.»

Från den tid, då Alexandre Dumas var direktör för sin egen teater, »Théâtre Historique», som gick omstyr med februarirevolutionen, berättar Houssaye följande:

»Och hvilken familjefader var han icke för personalen vid denna teater — och vid alla teatrar! Han kunde med full rätt säga: Mina barn. Jag frukosterade med honom en förmiddag på Monte-Cristo. In träder hustrun till en skådespelare. Hennes ansiktsuttryck så väl som hennes dräkt skvallrade om elände, men hon tordes ej bedja om hjälp, eftersom hon hade blygsamhetens hela stolthet. Dumas anade genast, hvad som rörde sig i hennes inre.

»Mitt stackars barn,» sade han, »hur kan ni gå utan parasoll, då solen bränner så skarpt som i dag?!»

Och så tog han en sedel på 500 francs och lade den med sitt vackra leende i den unga fruns hand.

»Tag det där,» sade han, »och gå se'n och köp er ett parasoll.»

Och då hon under ideliga tacksamhetsbetygelser aflägsnade sig, tillade han muntert:

»Söker ni upp mig en regnvädersdag, ska' jag ge er till ett paraply.»

Arsène Houssaye yttrar vidare några om vänskap och beundran vittnande reflexioner:

»Det fattades honom endast ett furstendöme för att vara en furste. Jag talar nu inte om det slags fickpengar, som kallas kontant snille. Däraf skänkte han ända till slutet, alltjämt slösande, alltjämt rik. Öfverallt kom han in som en solstråle, medförande glädje och ljus. Också var heller ingen rädd att träffa honom, icke ens hans ovänner.»

Med all sin godlynthet kunde Dumas emellertid vara bitande nog. Detta framgår af en anekdot i Alphonse Karr's på sin tid famösa publikation »Getingarna».

Honoré de Balzac, som hade ett horn i sidan till Alexandre Dumas, befann sig en gång på samma aftonbjudning som denne. Dumas hade i samma vefva haft en ny dramatisk framgång, en lycka, som aldrig blifvit beskärd åt »Den mänskliga komediens» fräjdade upphofsman.

Vid ett tillfälle, då Dumas befann sig i närheten, yttrade Balzac till sitt sällskap, med afsikt att det skulle höras äfven på annat håll:

»När jag blir utskrifven, skall jag börja syssla med dramatik.»

Alexandre Dumas vände sig om och inföll:

»Då kan ni börja när som helst!»

*

Den hufvudsakligen som vitsmakare bekante Saphir skildrar »En förmiddag hos Alexandre Dumas». Vi återgifva ur densamma följande näpna historiett:

»En dag kommer en vän, en ung författare, till honom och beklagar sig. Han är kär, han har en änglaskön fästmö, och han kunde bli lycklig, evigt lycklig, blott han hade 30,000 francs.

»Tretti tusen francs!» utbrister Dumas ... »Det må ni väl begripa, att jag inte kan hjälpa er med så mycket!»

»Jo, ni kan för evigt trygga min sällhet ... Ni ensam har två hjärtans väl och ve i era händer!»

»Det vore märkvärdigt.»

»Jag har skrifvit en bok, en roman i två delar, som heter »De båda dianorna». Förläggaren vill ge 30,000 francs för den, men bara på ett villkor.»

»Och det är?»

»Att ni sätter ert namn på boken.»

»Men det går inte an!»

»Mycket möjligt, men det är enda sättet att rädda mig och min fästmö undan förtviflan.»

Rörd af den unge mannens smärta kastar Dumas på sig rocken, skyndar till förläggaren, raspar sitt namn på titelbladet och låter i sin närvaro utbetala 30,000 francs åt den verklige författaren. Åtta dagar senare står det öfverlyckliga parets bröllop, och efter ett års förlopp är den unge skriftställaren far till en präktig pojke, medan Dumas långt tidigare är pappa till en roman, som han inte skrifvit.»

Lättsinnigt! .. Klandervärdt! utbrister kanske moralpredikanten. Men betänk: två lyckliggjorda hjärtan! ... En hel familjs framtid! — -- —

Saphirs historiett kan kompletteras. Den unge författaren var den numera ålderstigne Paul Meurice, Victor Hugos intime vän och grundläggare af Victor Hugo-muséet.

*

Det vore ej svårt, endast en tidsfråga, att fylla många spalter, ja, volymer, med anekdoter om Alexandre Dumas père. Men det öfverlämnas åt andra. Jag har blott roat mig med att samla några drag, som kanske ej äro så allmänt kända. Hur skall jag få en lämplig afslutning på dessa rader? Jo, jag citerar ett yttrande af den kvicke Fontenelle till sina medbröder i Franska Akademien:

»Varen litet mera dödliga, mina bröder!»

Alexandre Dumas père fick aldrig säte och stämma bland »de fyrtio odödliga», som fyra år efter hans död upptogo sonen i sin krets. Men så mycket är säkert, att till honom skulle en senare tiders Fontenelle aldrig behöft rikta en så lydande uppmaning.

C. B.

Förnämsta tvättmedel

äro och förblifva dock vid finare tvätt

HYLINS
Ekonomi-Tvål

och vid gröfre tvätt (byk)

HYLINS
Prima Tvätt-Tvål

UR DAGSKRÖNIKAN.

DANIEL NYBLIN. Nyligen firade fotografen *Daniel Nyblin* i Helsingfors sitt tjugufemårsjubileum som utöfvare af det fotografiska yrket. Dylika jubileer äro i sig själfva ju ej särdeles märkvärdiga, men den ställning Nyblin intager är af sådan art att den väl förtjänar omnämnas.

Nyblin är född i Drammen i Norge samt son till skulptören C. P. D. Dyrendahl Nyblin. Redan som ung ägnade han sig åt fotografin, hvari han fick sin första utbildning vid Geografiska Uppmätningskontorets i Kristiania fotografiska afdelning, där en vetenskaplig grund lades för hans framtida verksamhet. År 1875 öfverflyttade han till Finland, där han år 1877 grundade egen affär.

DANIEL NYBLIN.

Daniel Nyblin har bragt fotografin i Finland till den största fulländning den hittills nått, och man säger att de arbeten som utgå från hans atelier äro jämförbara med de bästa utländska. Nyblin äger hos sig mycket af konstnärens sinne, hvilket i hög grad återverkar på hans arbete. Han vet bättre än de flesta att välja ögonblicket för bildens tagande, hvilket beror på hans nobla och goda uppfattning af det karaktäristiska hos modellen.

Ett alldeles särskildt omnämnande förtjänar den hållning Nyblin städse intagit till konstnärerna och pressen, hvilka han visat det största tillmötesgående. Har man anhållit om Nyblins medverkan för att få en fotografisk bild för en eller annan publikation har han med den största beredvilighet ställt sig till förfogande, ej skyende möda och uppoffringar, då det gällt en god sak. Det finns hos honom en stark samhörighetskänsla med allt som rör konst och litteratur, och det är nog dessa, som är grunden till hans nobla generositet gentemot sträfvanden af denna art.

Verksammaste och mest styrkande näringsmedel för vuxna och barn. Med glänsande resultat förordadt af Läkare-auktoriteter. Stärker närverna och förhöjer kroppsbyggnadens alla delar.

SANATOGEN

Prospekt sändas gratis och franco genom Generalagenturen Josephson & Reteike, Göteborg.
Erhålles å alla apotek och kemikalieaffärer
Tillverkare: Bauer & C:o, Berlin S. O.

Nyblins fotografikonst har det bästa namn i Finland, och det skall nog ej finnas månget hem, som saknar någon hos honom tagen fotografi af en person, ett konstverk eller ett landskap.

För Idun har Nyblin tagit de flesta af de fotografier från Finland som i reproduktion under årens lopp ingått i dess spalter.

J. Reuter.

*

En intressant urutställning är, som bekant, för närvarande anordnad i Konstakademiens hus i Stockholm, närmast till minne af Sveriges urmakarförenings bildande för 10 år sedan. Utställningen omfattar endast svenska ur och ger sålunda ett bevis hvilken vacker fulländning urfabrikationen i Sverige nått.

Från det man trädt in och kastat en blick på de båda timglasen vid ingången är man som flyttad hundratals år tillbaka i tiden. Öfverallt kring väggarna möter man de gamla hederliga golfuren och de praktfulla pendylerna. Bland de förra se vi t. ex. det från riksbanken lånade stora hvitlackerade uret, märkt Vincent Schultz 1690, och det egendomliga uret från Högsby kyrka, hvilket i sitt pompösa rococofodral kommer godt till synes till höger på vår nedre bild. Bland de hängande pendylerna ha vi en slösande omväxling af stilar. Ett ur, hvars fordral visar oss Sveriges riksvapen, och ett annat, hvilket hvilar på två ymnighetshorn, bryta här särskildt mot hvarandra.

Största intresset tilldraga sig dock de stående pendylerna och framför allt det praktfulla Drottningsholmsuret med sin rika brons, hvilket tillverkats i början på 1800-talet af den i Paris bosatte dalkarlen Hessén och som värderats till 25 tusen francs.

De s. k. såg-uren, som man ser på flera ställen på utställningen, äro likaledes mycket intressanta. Själfva uret löper nämligen på en tandad stång, och uren dragas upp genom att föras uppför stången och gå sedan ned till dess fot på en vecka.

Bland kuriosa må nämnas »Calendarium»uren, hvilka visa planeternas gång, sol- och månstånd på samma gång de visa tiden. Vidare ha vi soluren och så en — dufva med urverk, hvilken alltsedan 1874 spelat en viktig roll vid uppförandet af »Lohengrin» på vår opera.

I ett inre rum mötas vi af den moderna urfabrikationen. Här stå bland annat det stora

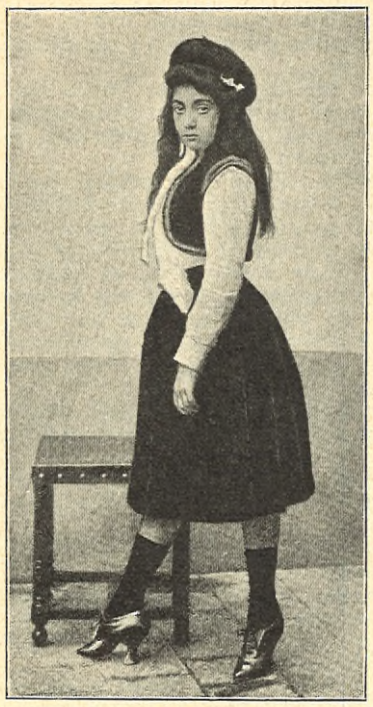

CARMEN D'ASSILVA.

Linderothska tornuret, som skall sättas upp i Oskarskyrkan, samt de nya elektriska uren, främst bland dem aktiebolaget svenska urfabrikens många smakfulla vägg- och serieur, men äfven af Linderoth, Tornberg och Paterson tillverkade elektriska ur. Här har äfven Halda fabrik en briljant liten utställning af fickur.

Den bestyrelse, hrr John Linderoth, C. F. Höglund s:r, C. A. Paterson, Joh. Lundbom och C. L. Westberg, som ordnat denna unika utställning, förtjänar varmt tack, ty expositionen har verkligen ett stort kulturhistoriskt intresse.

EN TIOÅRIG DRAMATISK FÖRFATTARINNA.

Hon kallas icke för ro's skull för en liten diktarinna, den unga pariserflickan Carmen Champmoynat. Hon skrifver inga knittelvers på omslagspapperet till sina skolböcker och låter icke sin lärare »af en händelse» få se någon af sina rimmade skolkrönikor för att få sina kamrater att se upp till henne som en riktig författarinna.

Nej, denna lilla Carmen är en äkta och verklig diktarinna, en redan fulländad dramatisk författarinna, som skrifvit ej mindre än sju lustspel, och som vid tio års ålder blifvit invald som medlem af de dramatiska skriftställarnes sällskap i Paris! Och denna lilla Carmen har redan äfven hvad som icke bör felas någon riktig diktarinna nämligen en pseudonym.

Carmen d'Assilva är det namn, med hvilket hon ryckt in i den franska litteraturen, och som bevarar minnet af detta underbarn till eftervärlden.

Ty ett litteraturens underbarn är hon, denna unga flicka — ett sådant märkvärdigt barn, som endast musiken förut haft att uppvisa. Hennes fader var läkare, och hennes moder var ingen särskild väninna af litteraturen.

De sju pjeser, som Carmen d'Assilva redan skrifvit, hafva alla uppförts å franska provinsscener, och i dessa dagar skall ett af hennes stycken gifvas på den utställning af kvinnlig konst och industri, som nyligen öppnats i Paris.

Då den lilla diktarinnan i korta kjolar gjorde sin entré i de dramatiska skrifställarnas sällskap i Paris, sade presidenten Victorien Sardou till det lilla underbarnet: »Min lilla fröken, ni är den yngsta af våra talangfulla dramatiska författarinnor — fortsätt som ni börjat och gå med friskt mod framåt på er bana!»

På en fråga, hvarmed hon för tillfället var sysselsatt, svarade hon: »Jag skrifver ett treaktsstycke samt en psykologisk studie öfver kvinnan — *före och efter bröllopet.*»

Mer kan man ej begära af en tioåring!

KÖKSALMANACK

Redigerad af

FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI I UPSALA.

(Föreståndarinna: fröken Ida Norrby.)

FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 20—26 JULI 1902.

Söndag: Afredd buljong med frikadeller; kokt gös med smör och ägg; chateaubriand med potatis; skumglace med bruna mandelspån.

Måndag: Griljeradt buljongkött med lingon; saftsoppa.

Tisdag: Falsk fläskkotlett med potatis; filmjölk.

Onsdag: Grönsoppa; fiskpudding med skiradt smör.

Torsdag: Biffstek med lök och potatis; smultron med mjölk.

Fredag: Smågrisar med potatis; holländsk pudding med plommonsås.

Lördag: Bräckt skinka med spritärter; rabarbersoppa.

RECEPT:

Frikadeller (f. 6 pers.). 2 hg. benfritt oxkött, 2 msk. smör, 1 msk. stötta skorpor, 1 half kkp. mjölk, 1 tsk. potatismjöl, 2 tsk. salt, 1 half tsk. hvitpeppar.

Beredning: Köttet skäres i tärningar, drifves 3 gånger genom köttkvar och stötes väl tillsammans med smöret. Färsen blandas därefter med de stötta skorporna, mjölken, potatismjölet och kryddorna samt arbetas, tills den blir smidig. Af färsen formas små frikadeller, hvilka kokas i saltadt vatten eller svag buljong omkr. 10 min.

De serveras till kål eller starka buljongssoppor i allmänhet.

Skumglace (f. 6 pers.). 8 dcl. tjock grädde, 1 half vaniljstång, 125 gr. socker, 6 äggulor.

Beredning: Hälften af grädden, vaniljen och sockret få koka, tills grädden fått vaniljsmak. Äggulorna tillsättas en i sänder under stark vispning, och krämen får sjuda öfver elden, tills den tjocknat, då pannan aflyftes, och vispningen fortsättes, tills krämen är fullkomligt kall. Den öfriga grädden vispas därefter till hårdt skum och nedröres i den kallnade krämen. Glacen hälles sedan i glacedosan och fryses, dock ej för hårdt.

Bruna mandelspån (f. 6 pers.). 100 gr. sötmandel, 3 bittermandlar, 100 gr. strösocker, 1 helt ägg, 3 ägghvitor.

Beredning: Mandeln skållas och finrifves. Det hela ägget röres med sockret, tills blandningen blir skummig, hvarefter mandeln och de till lätt skum slagna ägghvitorna nedröras. En jämn plåt aftorkas noga och smörjes med tvättadt smör. Härpå utbredes smeten tunt med spade, och plåten insättes i svag ugnsvärme. Då smeten stannat och fått vacker brun färg, uttages plåten på stekugnsluckan. Spån af omkr. 1 dcm. i fyrkant utskäras och hoprullas på snedden, medan de ännu äro riktigt heta, eljest brytas de sönder.

Falsk fläskkotlett (f. 6 pers.). 3 fjärdedels kg. fläsk, magert, lättsaltadt, 2 msk. mjöl, 1 half tsk. hvitpeppar, 2 kkpr. vatten, 1 kkp. mjölk.

Beredning: Fläsket skäres i jämna skifvor på tvären och befrias från svålen. Mjölet och pepparn blandas på en tallrik och däri vändas fläskskifvorna samt brynas hastigt i en het panna. De läggas därefter i en liten gryta, spädas med kokande vatten och få koka omkring 1 timme. Såsen spädes med mjölken och afredes, om så behöfs.

Fiskpudding (f. 6 pers.). 1 hg. smör, 1 hg. mjöl, 5 dcl. oskummad mjölk, 1 half lit. fisk, kokt och finhackad, 4 ägg, salt, socker, hvitpeppar.

Till formen: 1 half msk. smör, 2 msk. stötta skorpor.

Beredning: Smör och mjöl sammanfrisas, och mjölken tillsättes under flitig rörning, så att det ej klimpar sig. Smeten får koka 10 min., hvarefter den upphälles att kallna. Den fint hackade fisken tillsättes jämte kryddorna och äggulorna. Sist nedskäras de till hårdt skum slagna ägghvitorna. Massan hälles i en smord och brödbeströdd form och gräddas i vattenbad i ugn. Puddingen serveras med champignon- eller kräftsås eller ock med skiradt smör.

Holländsk rispudding (f. 6 pers.). 1 dcl. risgryn, 1 half lit. oskummad mjölk, 50 gr. socker, 15 droppar vaniljessence, 4 dcl. tjock grädde, 3—4 blad gelatin.

Beredning: Grynen sköljas och kokas i mjölken till en gröt, som slås upp att kallna. Sockret, vaniljessencen, den till hårdt skum slagna grädden samt det sköljda och i litet ljumt vatten upplösta gelatinet iröres. Puddingen slås i en med kallt vatten sköljd form, som ställes på kallt ställe att stelna. När den skall serveras, doppas formen hastigt i hett vatten, hvarpå puddingen uppstjälpes på geléskål och serveras med plommonsås.

Ovalin,
Nytt, patenteradt äggkonserveringsmedel.
Föreståndarinnan för Fackskolan för huslig ekonomi i Upsala, fröken Ida Norrby, intygar den 31 januari 1902, att af ägg, som i början af oktober 1901 konserverats med Ovalin, hvitan godt kunnat slås upp till skum samt att äggen för öfrigt i likhet med färska ägg kunde användas såväl till förvaring som stekning och löskokning (förvaringstid 4 månader).
Lektorn vid Ultuna Landtbruksinstitut Hr E. Peterson, intygar, att ägg som konserverats med Ovalin och förvarats 1 år och 3 dagar vid prof visat sig lika med färska ägg såväl till smak, lukt och utseende, samt att efter kokningen intet spår af det använda konserveringsmedlet kunde upptäckas.
Aktiebolaget OVALIN, Upsala.
Partiförsäljning genom Henrik Gahns Aseptin Amykos Aktiebolag, Upsala & Stockholm.

Nyhet!
Göteborgs Walnut Creams
Med Walnöts-fyllning.

LÄKARERÅD

Enhvar af Iduns läsarinnor äger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

MARGOT. Beror oftast på blodbrist. I så fall vore föreskrifterna för Götha i n:r 14 lämpliga.

22-ÅRING. Ni gör klokast i att vända er till en hals- (öron-) läkare i och för grundlig undersökning.

OROLIG 33-ÅRING. Troligen s. k. intertrigo (eczem). Tvätta en gång om dagen med vanlig borsyrelösning och applicera morgon och afton vanlig zinksalfva (Unguentum oxidi zincici).

ESTER. Se svar till Tacksam i n:r 7. Jämför svaret till Lady S. i n:r 4.

INGA W—N. 1) Följ föreskrifterna för Götha i n:r 14 och försök att, såvidt möjligt få massage af fullt kompetent person. 2) Nervsvaghet och blodbrist.

LALLA. Se svar till 30-årig fru i n:r 10.

MAJKEN. 1) Man tar en rågad tesked 3—4 gånger dagligen i kaffe, thé, mjölk el. dyl. 2) Ja, isynnerhet, om ni därjämte dagligen förtär en stor portion katrinplommon. 3) Nej, icke mycket.

PLÅGAD. Nej, inga säkra.

ANNE-MARIE. 1) Om ingen af dessa båda orsaker föreligger, beror den sannolikt på en kronisk svalgkatarr. I alla händelser bör ni vända er till hals- (öron-) läkare. 2) Se svar till Z—A. i n:r 1.

FINSKA. Se svar till Z—A. i n:r 1.

ANNA. 1) Hjärtsvaghet. 2) Nej. 3) Ja.

SIGRID S. Se svar till fru Aurora i n:r 6.

BOKHANDELSBITRÄDE. Elektrisk behandling är i dylika fall ofta verksam. — Alla retmedel, således äfven kaffe och the, böra undvikas. — Ni torde ha nytta af att i öfrigt följa föreskrifterna för Götha i n:r 14.

ALEXANDER. 1) Afrifningar; bad i öppet vatten. 2) Vore helt säkert lämpligt. 3) Ja. 4) Ja åtminstone velocipedåkning. 5) Beror naturligtvis på resultatet.

D:r—d.

A. B. FREJA-MAGASINET
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18
29 DROTTNINGGATAN 29
KONTOR OCH LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18

FÖRFÄRAS EJ, då jag omnämner, att driftiga återförsäljare erhålla som prof 50 olika Vy- och illustrerade Brefkort, jämte profver af Visitkort, då kr. 1,10 insändes. *John Fröberg, Finspong.*

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinnor äger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekretsen. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

Please give all information, and if poss. ble a prospect, about The International Corresponding Scool at Cranton, Pa., U. S. A.

Ansvers to these papers office.

H. B.

N:r 363. Såg från kirurgkongressen i Berlin i år att ärr kunna utjämnas med parafininsprutning under huden. Finns någon läkare i Stockholm eller Köpenhamn, som är skicklig däri?

Tacksam.

N:r 364. Huru få ett sträft, tjockt hår mjukt och smidigt?

Prenumerant.

N:r 365. Frågas härmed, hur en ung flicka allra billigast skulle kunna tillbringa en vecka i Visby? Vill ej bo å restaurant, hälst å något trefligt inackorderingsställe. Hvilken båt är bäst?

Fattig flicka.

N:r 366. Hvilka likheter finnas mellan latinska och grekiska språket? Hvilket anses lättast att lära? Gif mig fullständig beskrifning å de läroböcker, som erfordras för ettderas fullständiga inlärande, hälst om läroböcker finnas på svenska språket.

Vetgirig.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinnor uppmanas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves alltid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinnor, som under årets lopp tillfyllestgörande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmuntran att vid dess slut utdela tre pris, hvartdera bestående af 25 kronor. Förden skull bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.

N:r 233. Insänd adress och porto till Iduns redaktion.

— Torborg kan lära bokbindarens eller fotografens yrke, två yrken, som gifva en god inkomst, om man blott väljer en lämplig plats för sin verksamhet, där konkurrensen icke är för stor. Finnes kapital, gifves det för öfrigt många utvägar och mycket att välja på.

Welleda.

— Insänd adress och porto till Iduns redaktion.

— Skrif till A. E. O. L. p. r., Norrköping.

N:r 234. Skolor, som förtjäna rekommendation, äro Örebro väfskola i Örebro och Johanna Brunssons välskola i Stockholm.

Welleda.

— I fröken von Engeströms väfskola pågår undervisningen nästan hela året. Så vidt jag vet, anses den vara en af de mest praktiska skolorna.

Praktisk.

N:r 243. Bäst och säkrast torde vara att vända sig till någon spegelfabrikör eller glasmästare.

K—a R—e.

N:r 244. Af vikt är naturligtvis att så mycket som möjligt skydda ansiktet för solstrålarnes inverkan, om man vill undvika att blifva fräknig. Man bör därjämte tvätta sig morgon och afton i mjukt vatten, utan att använda tvål. — Se för öfrigt mitt svar n:r 120 i Idun n:r 23 (806), i hvilket angifves ett medel att borttaga fräknar.

Welleda.

— I »Iduns hjälpreda» finnas under senare åren flere recept på att »bleka» fräknar; att fullt borttaga dessa små »sorgekällor» för unga flickor torde vara omöjligt.

K—a R—e.

Starkaste TANGENS. Elegantaste mönster NYHETER Guldmedalj: MALMÖ 1896 · STOCKHOLM 1897 · BERGEN 1898 fyrtrådiga Gardiner SVENSKT FABRIKAT

N:r 245. Det bästa medlet är ansiktsbehandling med ånga och massage. För öfrigt bör huden hållas väl ren och minst ett varmt bad tagas hvar vecka. Att begagna benzoetvål under en längre tid vid tvättningen morgon och afton är att rekommendera.

Welleda.

— Behandlingen består endast i att aflägsna dem; man känner nämligen intet medel att förhindra deras uppkomst. Man kan vanligen med lätthet trycka ut dem med en urnyckel eller genom att sätta en nagel på hvardera sidan. Uttryckningen kan underlättas därigenom att man på aftonen vid sängdags, täcker de ställen, där hudmaskarne finnas, med gröt af rågmjöl, honung och jäst, som man pålägger, då den börjar jäsa.

K—a R—e.

N:r 246. »Bekymrad 60-åring» bör oförtöfvadt söka läkarehjälp.

Welleda.

— Fröknarne A. Rudebeck i Stockholm och Betty Westerlund i Göteborg, som båda äro skickliga sjukgymnaster, behandla också ledåkommor efter nämdeman Zakrissons metod. Har själf blifvit botad för dylik åkomma i både knä och axel.

H.

— Om det finnes någon möjlighet att få höften i led, torde vår berömde landsman direktör J. H. Kellgren i London vara rätta mannen att göra det. Svaren har jag väl bekant, att Kellgren botat många dylika fall, där läkarne icke kunnat uträtta något. Kellgren vistas sommartiden i Sverige och ankommer i början af juli till Sanna invid Jönköping, under hvilken adress ni ju kan korrespondera med honom rörande er åkomma.

En Kellgrens f. d. patient.

DÅ SOLEN GÅR UPP.

Vi skola alla någon gång få solsken öfver vår väg, förr eller senare sker det.

Det var högsommar.

Guldregnsbuskarne dignade under all sin gyllene rikedom. Tunga violetta och snöhvita syrenklasar utsände vågor af varma och starka dofter. Solstänkta böljor vaggade bland strandens stenar ,och näktergalen sjöng midt på ljusa dagen i alebusken, som stod strax utanför trädgårdshäcken.

Allt hade röst och sjöng, icke blott näktergalen utan också böljan och vinden, som susade i träd och buskar. Allt sjöng och jublade utom en enda, mannen, som satt vid det öppna fönstret i villan och med hufvudet stödt mot handen tungt blickade ut öfver all sommarens dejlighet.

Han var ung, kraftig och mörk med långa mustascher, bruna kinder, täta svarta ögonbryn och outgrundliga ögon. Han var rik och kunde inrätta sitt lif, som han ville, var föremål för sin familjs ömmaste kärlek och omtanke, men han var ej lycklig, Halvor Sten.

Han hade drabbats af ett tungt slag. För några år sedan hade han varit mycket sjuk, man påstod, att det var arsenikförgiftning. Länge hade hans tillstånd varit hopplöst, så småningom kom han sig dock. Men något hade sjukdomen röfvat ifrån honom — något dyrbart, oersättligt — hans röst. Det var ej blott hans vackra, klangrika sångröst, som var borta för alltid — nej, värre än så, Halvor var stum för lifvet. Hans struphufvud var förlamadt, ljudbanden ur stånd att tjänstgöra, Halvor var och förblef stum. Han var knappt tjugutvå år, då det hände. Innan dess hade han varit den gladaste, friskaste, mest sorglöse gosse i världen, hans ystra skratt, härliga sång och soliga lynne verkade upplifvande och vederkvickande på alla, och Halvor var hela familjens förklarade älskling. Han blef det kanske än mera, när det kom, det tunga, förfärliga, när alla sågo, hur hjältemodigt han bar sitt lidande.

Hela hans personlighet var som förvandlad, när han lämnade sjukrummet för att på nytt inträda i lifvet. Det nya och strålande var borta, och i stället hade han blifvit allvarlig och stilla samt älskade nu ensamheten lika mycket som han förut hatat den. Men han visade sig aldrig retlig eller bitter, och hvad han djupast kände visste blott en enda — hans mor. Hon ensam anade, hur han led, förstod, hur färglöst lifvet blifvit för honom och hvad det kostade honom att ej motståndslöst försjunka i dof förtviflan. Det var ock hon, som fick honom att åter börja arbeta. Innan sjukdomen kom och för långa månader band honom vid hem-

№4711

Familje-Tvål

billig — varaktig.

Försäljes i 1/2-kilo-paket à kr. 1: 25, innehållande 5 stora eller 8 mindre tvålar i olika färger och lukter.

Köp Schweizer-Siden!

Begär mönster af våra nyheter i svart, hvitt och kulört från **90** öre till **13** kronor pr meter.

Specialitet: **Sidentyger för sällskaps-, brud-, bal- och promenadtoaletter** och till **blusar, foder** etc.

Vi sälja i Sverige **direkt till privata** och sända de utvalda sidentygerna **tullfritt** och **franko** till bostaden.

Schweizer & C:o, Luzern (Schweiz)

— Siden-Export. —

Sundsvalls Enskilda Bank

2 A Kungsträdgårdsgatan 2 A.

Sparkasseränta 4 proc.

Tandläkare

John V. Lindh-Hygrell,

17 Karlavägen 17.

Praktiserar under sommarmånaderna vid Furusund. Allm. Tel.

Tandläkare Sjöquist

6 Sturegatan 6. Riks 4591. Allm. 5463.

Rådfrågning 2—3.

Tandläkare G. W. Widfond,

Drottninggatan 74.

Artific. tänder från 2 kr. st., plombering m. m. Rikstel. 2754. Brunkeb. 2190

Doktor O. Wides Kurs

i Massage, Sjuk- & Frisk-Gymnastik

motsvarande Gymn. Centralinstitutets kurs för kvinnliga elever. Upplysningar och prospekt genom Doktor **O. Wide,** Stockholm.

Min nästa (ett-åriga)

kurs för damer i massage och sjukgymnastik

börjar 1 okt. (N:r 29 Regeringsgatan). Närmare genom prospekt.

Adress från 1 sept. till 30 april: Stockholm, Saltsjöbaden. Från 1 maj till 31 augusti: Carlsbad, Böhmen.

D:r Emil Kleen.

Kurser i massage och sjukgymnastik.

Begär prospekt! Med. kand. **A. Kjellberg**, legit. sjukgymnast, Stockholm, Mäster-Samuelsgatan 64. Allm. tel. 667.

Doktor J. Arvedsons Kurs

i Sjukgymnastik, Massage och Pedagogisk gymnastik.

medför enligt kongl. maj:ts medgifvande samma kompetens och rättigheter, som en kurs vid Gymnastiska Central-Institutet.

Kursen 2-årig, börjar den 15 sept.

Prospekt på begäran genom D:r **J. Arvedson,** adr. Strömsborg, Stockholm.

Dagligen tilltager förbrukningen allt mer af D:r P. Håkanssons

SALUBRIN

så som medel mot Hårsjukdomar, Hudsjukdomar, Yttre skador, Snufva, Hosta m. m.

Allmänheten varnas mot efterapningar af fabrikatet.

Salubrin tillhandahålles i parfym-, speceri- och färgaffärer. Partilager hos **Geijer & C:o, Stockholm.**

Stockholms Dagblad

Morgon- och Aftontidning.

Observera Stockholms Dagblads rikhaltiga, lättlästa, illustrerade ***Söndagsnummer.***

2:ne enastående vackert

belägna egnahemstomter i mindre landsortsstad till salu. Passar för en något oberoende eller pensionerad tjänsteman, som vill intressera sig för kommunala angelägenheter. Svara **»Tomte»**, Örebro, Nerikes Allehandas kontor.

Praktisk hushållskurs vid **Barkarby gård pr Drottningholm** för bildade flickor från 16 års ålder. Kursen räknas från den 1 september till den 15 december. Allmänna telefon Drottningholm 17.

Högaktningsfullt **Malkina Godén.**

HYGIENISKA BARNSKODON.

Största lager på platsen af hygieniska barnskor, **egen tillverkning.**

OBS.! Använd endast skodon af naturlig form för Edra barn, på det att icke deras fötter under uppväxtåren må bli förstörda.

5 Biblioteksgatan 5.

A. T. 11763. E. FRYKLUND A. T. 11763

Fru Elise Mayr

sänder till alla sina forna elever och vänner, som så vänligt ihågkommit den dag hon fyllde 80 år, sin varmaste tack; måtte välgång och lycka vara deras trogna följeslagare genom lifvet.

Ryd i juni 1902.

Lektyr.

Ett antal äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjuda för dem som förut ej äga desamma, en billig, om växlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till ***Expeditionen af Idun, Stockholm,*** erhålles inom Sverige ***portofritt:***

Idun 1892	2: 25
Idun 1893 (n:r 1 felas)	2: 25
Idun 1895 (julnumret oberäknadt)	2: 50
Idun 1896 (d:o d:o)	2: 50
Idun 1897 (d:o d:o)	3: —
Idun 1898 (med julnumret)	3: —
Idun 1899 (n:r 92 och julnumret slut)	3: —
Idun 1901 (med julnumret)	4: 50
Iduns julnummer 1894	0: 20
Iduns julnummer 1898	0: 50
Barngarderoben 1901 (12 n:r)	1: 75
Kamraten 1894 (n:r 19 felas)	1: 25
Kamraten 1897 (» 18 »)	1: 25
Kamraten 1901	2: —

Exp. af Idun.

Till ärade allmänheten!

Härmed få meddela att vi i slutet af juli och början af augusti till våra rese- och platsagenter utsända vår nya välsorterade höst- och vinterkollektion, som innehåller kläden, manufakturer, tricotvaror m. m., **allt endast nyheter för säsongen,** hvarför vi bedja ärade allmänheten först genomse vårt storartade profsortiment och de billiga priserna innan några uppköp göres.

OBS.! Ett mindre antal driftiga agenter antagas.

Högaktningsfullt

H. ASCH & C:o.

Engrosaffär, Stockholm.

Gammal, välkänd Damatelier,

väl inarbetad och med flera tusen goda och stora kunder, är af en händelse att få öfvertaga. Vidare upplysningar å **Edw. Qvarnströms Affärsbyrå, Regeringsgatan 89. Kontorstid kl. 12—4.**

Prenumerera på

Iduns Modetidning

Allm. Telefon 1275. Rikstelefon 406.

Kallskålsvin,

utmärkt godt, à 60 öre pr butelj hos

L. Gummesson & Komp.

16 Stora Nygatan 16,

Stockholm.

Örebro
Half-öres KEX
rekommenderas.
(5)

met, hade han legat vid universitetet Han hade redan aflagt en vacker filosofiekandidatexamen med zoologi som hufvudämne och återupptog sedan sina studier. Nu höll han på med sin doktorsafhandling, men var för sommaren såsom statens stipendiat utskickad att studera en art infusoriska vattendjur. Fru Sten, som under våren varit sjuklig, följde honom till den lilla badorten, där han skulle kvarstanna några veckor.

En vacker dag, bäst som Halvor och hans mor njöto sin siesta efter middagen, knackade det på dörren, som nästa ögonblick slogs upp för en ung flicka, som hastigt rusade in i rummet, men tvärstannade midt på golfvet, med ens öfverväldigad af blyghet.

»Liss!» utropade fru Sten helt öfverraskad och reste sig upp.

»O, faster Sigrid, förlåt att jag kommer så här rakt från skyarne! Jag har ett bref från far med mig. Ack, faster vet ju, hur far är! Nu är han rest utomlands, han skulle ända till Grekland. Och jag hade inte en aning om någonting, förrän han kom och tog mig med. Vi hade ressällskap ända hit, men han fortsatte. Åh, läs brefvet nu, faster lilla! Jag blygs så förfärligt.»

Allt detta kom i svindlande fart, emellanåt afbrutet af kyssar, med hvilka de röda läpparne slösade på fru Stens kinder och mun.

Fru Sten öppnade brefvet från sin fosterbror, den lärde och exentriske professorn i estetik och konsthistoria Christer Hvitt. Han var aldrig mångordig, hvarken i tal eller skrift, professorn, utan gick genast rakt på sin sak. Nu bad han med få ord systern taga hand om barnet på några veckor. Resan hade blifvit så hastigt besluten, han hade totalt glömt bort Liss, ända tills han skulle resa, då han utan vidare tog henne med sig.

Att Liss fick stanna hos faster Sigrid och kusin Halvor var ju självklart.

Fru Sten blef genast mycket intagen i flickan och visade henne en verklig moderlig ömhet, men Halvor förhöll sig mycket afvisande och såg fullkomligt ointresserad ut.

Liss var ett litet yrväder med ögon, som riktigt kunde gnistra af odygd och lifslust, med fötter, som aldrig voro stilla, läppar, som aldrig voro tysta och ett flygande, burrigt hår, som omöjligt kunde tvingas att ligga slätt.

Hon hade inte varit en vecka vid badorten, förrän hon kände hvarenda badgäst, och alla täflade om att skämma bort henne. Dagligen hämtades hon till tennispartier, skogsfärder och promenader. Var inte Liss med, hade man inte roligt, man saknade alltför mycket hennes muntra lynne, tokroliga infall och klingande skratt. Fru Sten lät henne hafva ganska mycken frihet, ty hon visste henne vara i godt sällskap. Det roade henne att sedan höra flickans

Stomatol-Tvål
beredd af de finaste oljor, är till följd af sin stora Stomatolhalt utan gensägelse den bästa i handeln förekommande tvålsort för hudens rationella vård. (B)

hänförda berättelser om hur »bedårande» roligt hon haft, och hur »förtjusande» snälla alla människor varit mot henne.

Men Halvor tyckte hvarken om Liss eller hennes berättelser. Han hyste ingen motvilja för hennes person, tvärtom fann han henne högst tilldragande, men det plågade honom att se och höra henne. Halvor hade ju sträfvat för att lära sig resignera. Det lyckades honom också tämligen, blott han finge inrätta sitt lif, som han ville, lefva det så som han fann det lättast. Att dagligen hafva Liss för sina ögon var mer än påkostande och minde honom ständigt om de skatter, han förlorat — ungdomsmodet, lifsglädje och framtidshoppet.

Det var på henne han tänkte, när han som nu satt vid sitt arbetsbord med dystra blickar stirrade ut genom fönstret.

Liss höll sig undan honom, ty hon kände ,att hon plågade honom, men ibland, då hon trodde sig obemärkt, kunde hon sitta långa stunder och betrakta honom, och hennes unga hjärta fylldes af det ömmaste medlidande. Åh, att inte kunna tala ett ord, inte gifva uttryck åt sina känslor och tankar, aldrig kunna meddela sig med någon utom genom skrift och tecken, som inte alltid blefvo förstådda, att hysa ett lefvande intresse för allt, känna djupt och starkt — och så sluta allt inom sig. Hon tyckte, att hans bröst borde sprängas af de många kväfda känslor, brinnande ord och tankar, som trängdes därinne, men blefvo dömda till död, innan de lefvat. Inte orkade han ofta skrifva sina tankar, han påstod, att inspirationen vek ifrån honom, medan han framtog pennan och boken, hvari han brukade skrifva, nöjet var borta, innan han blef färdig, och det var så matt och färglöst att samtala på det viset. Hellre då inte tala alls. Halvor hade ej ställt en enda fråga till Liss, så länge hon varit i huset, och vände hon sig till honom, skakade han blott afvärjande på hufvudet och lämnade henne snart.

Liss såg sig halft blind på Halvors vackra, mörka ansikte, och hennes ögon blefvo allt djupare och ömmare.

Hon drog sig snart bort från alla sina nya vänner och stannade ständigt hemma. Fru Sten tyckte mycket om att hafva henne hos sig och satt gärna med sitt handarbete i villans trädgård, medan Liss läste högt för henne eller berättade om sin underliga barndom i hemmet, där hon ständigt fått göra, hvad hon ville, uppfostrad i nästan fullkomlig frihet. Professorn hade ej mycken tid att sysselsätta sig med flickan, som tidigt förlorat sin mor, men han höll innerligt af henne och tyckte om att hafva henne i sin närhet. Timvis kunde hon sitta tyst i en vrå af hans arbetsrum och leka med sina dockor eller läsa i en bok. Ibland mötte hon en varm blick ur faderns ögon, de nickade småleende mot hvarandra, men talade aldrig därinne.

(Forts.)

Fallande räntor
beröra ej
Lifräntetagare.
De hafva en fast inkomst för lifstiden.
LIFFÖRSÄKRINGSBOLAGET
MUTUAL LIFE
lämnar **högsta möjliga lifränta** på inbetaldt kapital, ända till 21 % och erbjuder **största möjliga soliditet** genom sina fonder på
1,316 millioner kronor.
Öfver 6¾ **millioner** utbetalas årligen till 6,285 lifräntetagare.
Tariffer tillhandahållas och upplysningar lämnas beredvilligast å bolagets kontor, Strömsborg, Stockholm.

TIDSFÖRDRIF

CHARAD.

Som ingenting i världen är fullkomligt,
Och jämt vi misstro, lite smått, hvarann
Behöfves också, att vi ge hvarandra
Vårt *första*, när så passar och går an.

Ibland det gäller mogenhet i lärdom,
Ibland det gäller vänskap, kärlek, mod,
Ibland blott några högst moderna lappar,
Men någon gång det gäller lif och blod.

Vårt *andra* uti leken ej får fattas,
Ty då den är ej, hvad den vara skall;
För öfrigt händer, att det mot oss ljuder
Ut ur sonatens mjuka tonesvall.

Vårt *tredje* uti smått sin uppgift fyller,
Men fyller den med verklig energi,
Och när det först har tagit sig till bästa,
Så få vi andra, hvad som kvar kan bli.

Vårt *hela* har vårt första en gång gifvit —
På hvad? — det får man gissa bäst man kan.
Det lyckades, och därför har han blifvit,
Just hvad han är — en mycket ansedd man.

LILL-KLAS.

Siden-blusar kr. 3: 40
till högre pris — 4 meter! — porto- och tullfritt! Profver omgående; likaså af svart, hvitt och kulört »Henneberg-Siden» från 85 öre till kr. 20: 85 pr meter.
G. Henneberg, Siden-fabrikant (k. o. k. hofl.), Zürich.

Hushålls- och Slöjdskola
för unga bildade flickor börjas den 1:sta Sept. vid Högtorps egendom, vackert belägen i närheten af Flen och Mellösa stationer. Anmälningar mottagas och prospekt erhålles af Fru **Emy Åman**. Adress **Högtorp, Mellösa**.

Guldmedalj i Gefle 1901
för
utmärkt grafisk konst
(illustrationstryck, litografi och kemigrafiska reproduktioner)
tillerkändes
IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI

För möblering
af matsalar, herrum, salonger, sofrum, restauranter, kontor, villor etc., torde illustr. prisk. begäras från
OSCAR EDV. EKELUNDS
Snickerifabriks-Aktiebolag,
Adr. **Wirserum.**
40 år sedan affären grundades. Solidt och prydligt arbete, snabb expedition och moderata priser. Specialitet: **Ekmöbler.**
Försäljningsaffärer:
Stockholm: Birgerjarlsgatan 22.
Göteborg: Grönsakstorget 2.

Fru Stina Rodenstams
Slöjd- och Hushållsskola,
Hudiksvall.
Om skolan se Idun 20 juli 1901 och N. P. Ödman i Vårt Land 14 dec. 1901.

Till I-kl. Pensionat,
Stockholms närhet, önskas bildadt energiskt fruntimmer som kompanjon. Mindre kapital fordras. Svar till »Framtid», Iduns exp.

Elever mottagas fortfarande i **Örebro Väfskola.**
NINA von ENGESTRÖM.

FAMILJEMEDDELANDEN.

FÖDD.

Alf.

Paris den 8 juli 1902.
Louise Lombard, Emile Lombard.
född Lundberg.

LEDIGA PLATSER.

SLÖJDLÄRARINNEPLATS
är ledig att tillträdas vid undervisningsanstalten för sinnesslöa barn å Stretered den 1 nästa september. Ansökning ställd till styrelsen och åtföljd af prästbetyg och öfriga intyg, hvarmed den sökande vill styrka sin kompetens, insändas till föreståndaren under adress Mölndal före 1 aug. Löneförmåner: 350 kr. pr år jämte bostad, med eldbrand, kost, tvätt och lyse.
Göteborg 2 juli 1902. **Styrelsen.**

Lärarinna, yngre, enkel och anspråkslös, som äfven kan lämna underv. i musik, erhåller plats till 1 sept. i familj boende vid järnvägsstation i närheten af Upsala. Den sökande bör äfven vara villig hjälpa frun att vårda barnen, hvilka äro i ålder 4—8 år. Svar med betygsafskrift, ålder och lönepretentioner, märkt »Undervisningsvan», p. r. Upsala.

LÄRARINNA
som genomgått högre seminarium, äger undervisningsvana samt kan förete verkligt goda referenser, önskas till hösten för att läsa med en flicka om 12 och två gossar om resp. 10 och 6 år. Förmåga att undervisa i pianospelning önskvärd. Svar till Augusta Tamm, Malstanäs pr Vadsbro.

Enkel allvarlig flicka,
kunnig i sömnad samt med fallenhet för och någon vana vid mindre barns vård och som dessutom är villig att vid tillfälle gå frun tillhanda, får anställning från nästa 1 augusti som sköterska för 1 års barn i godt hem i landsortsstad. Svar med rekommendationer, uppgift på ålder och fotografi insändas före 22 innevarande juli till »Godt hem» under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

I residensstad i mellersta Sverige finnes plats ledig 1 sept. för en skicklig kapp- och dräkttillskärerska, hälst förenad, med skicklighet äfven i klädningsömnad. Ålder, löneanspråk, betyg och fotografi torde insändas märkt med »D. M. Skicklig» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Anspråkslös flicka,
tillhörande statskyrkan, hälst med **vana** att undervisa i vanliga skolämnen, språk, musik och handarbeten, önskas till hösten för 2 mindre barn (9 och 7 år), Någon tillsyn till barnen samt hjälp med sömnad önskvärd. Svar med uppgift om löneanspråk jämte betyg och rekommendationer torde sändas till länsman Wikman, **Dingelvik.**

Barnsköterska
(barnjungfru eller barnfröken) **frisk**, barnkär och anspråkslös, önskas för 7 månaders flicka. Bör deltaga i barntvätt och städning samt vara van vid småbarn. Svar jämte rekommendationer och uppgift om lönepretentioner till »A. H.», Malmköping.

Hushållerskeplatsen
vid Bodens Folkhögskola finnes ledig att tillträda, hälst 1 inst. okt. Sökande bör ega en allvarlig, fullt stadgad karaktär, hafva förmåga att med sparsamhet samt duglighet förestå en enklare matlagning och bör själf med nödig hjälp handlägga arbetena, förstående att med vänlighet och förstånd leda tjänarnes sysslor. Endast väl rekommenderad och pålitlig person bör söka. Hushållets storlek 70 à 100 personer. Ansökningar med löneanspråk insändas under adress: direktör **Yngve Melander, Boden.**

Husföreståndarinna, enkel, van vid landet, får genast god plats i prästhem genom Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgat. 3 B, Stockholm.

För lärarinnor, som önska platser, finnas många goda sådana anmälda, äfven för hushållskun. flickor å Nya Inackorderingsbyrån, Brunkebergsgat. 3 B Sthlm, etabl. 1887.

Engelska och Franska.
För 3 à 6 månader önskar familj å egendom i Östergötland en ung anspråkslös dam, fullt kompetent att undervisa i engelska och franska språken och med korrekt uttal. Svar till »Hälst Musikalisk» med uppgift om löneanspråk m. m. till Östgöta Correspondentens kontor, Linköping.

Lärarinna, hälst seminarist, önskas att undervisa tvänne flickor om 11 och 12 år samt en nybegynnare uti svenska ämnen, franska och tyska samt pianospelning. Adr. »A. F.», Tåby Söderköping.

Hushållerska, fullt kunnig i matl., bak, slagt, inläggn. etc. önskas på herrgård. Litet hushåll, 2 jungfrur finnas. Svar till »Hösten», Oskarshamn.

Barnfröken, kunnig i sömnad, får plats till hösten i Upsala för tre barn 5—8 år gamla. Svar med fotografi och rekommendationer före juli månads utgång till Professor Öhrvall, Djurhamn.

Lärarinna, undervisningsvan och energisk önskas för fem barn, 7 till 14 år gamla. Vanliga skolämnen, språk och musik. Betyg, fotogr. och lönevilkor insändas till »M. A.», Tingsryd p. r.

Husmoder.
Ett bildadt fruntimmer, med ordningssinne och verksamhetslust samt vana vid handhafvande af hushållsangelägenheter, kommer att anställas såsom husmoder i Alderdomshemmet i Göteborg. Platsen tillsättes från början på förordnande, men en ömsesidig uppsägningstid af tre månader kan sedermera bestämmas. Lönen är 600 kronor kontant, fritt vivre enligt för hemmet gällande matordning samt bostad af tvenne rum. Närmare upplysningar meddelas och skriftliga ansökningar mottagas till den 20 augusti d. å. af styrelsens ordförande, herr A. E. Seaton, Göteborg.

Se hit! Se hit!
Bildade flickor med goda kunskaper och god karaktär samt lust och fallenhet för lärarinnekallet erhålla plats som lärarinnor vid flyttande mindre folkskolor i Elfsby förs. Norrbottens län, vid instundande hösttermins början Lön för läsår: 300 kronor samt fri bostad och vedbrand. För examinerad lärarinna är lönen något större. Naturskön trakt vid järnväg. Ansökningar insändas före 15 inst. aug. till undertecknad, adress Elfsby kyrkoby.
Elfsby förs. d. 7 juli 1902.
JOH. NYGREN,
skolr. ordförande.

Å egendom i Värmland finnes god plats för undervisningsvan lärarinna. Vidare Sthlms Nya Förmedlingsbyrå, Kammakaregat. 48.

Barnjungfru,
van att sköta små barn får genast plats. Svar med löneanspråk till »Fru S.», Jönköping p r.

I tjänst åstundas en pålitlig och skicklig **Tvättföreståndarska.** Svar till Waterloo Arbetshem, Göteborg.

En enkel, anspråkslös kokerska
eller hushållerska, som i allo kan förete såväl skriftl. som muntl. rekom. om duglighet och redbarhet, kan erh. plats på en anstalt i närh. af Stockholm till nästk. 24 oktober. Lön för år 240 kr. Betygsafskrifter jämte fotografi torde insändas i bref till S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm, märkt »Redbarhet X. Y. Z.».

(Utdrag. Fortsättning från föreg. n:r.)

Omkring 15 barn ha härstädes under senare halfåret 1901 med stor fördel användt detta preparat och särskildt har jag dagligen kunnat se dess gynnsamma verkan hos min egen son, som under 7—9 månader fått Dynamolmjölk. Då sättet, hvarpå ett barn under de första 9 månaderna uppfödes, är så godt som afgörande för hela dess framtida hälsa, emedan senare ju annan lämplig föda kan tilläggas, kan Dynamol-preparatet ej nog framhållas såsom för nämnda ålder lämpligare än alla andra preparat, som hittills af mig pröfvats.

Skellefteå den 10 januari 1902.

H. WILH. SJÖGREN,
Praktiserande läkare.

Fortsättning följer i nästa n:r.

Dynamol till salu å alla apotek.

ARITMOREM.

3, 2, 1 = djur,
1, 2, 7 8 = kroppsdel,
3, 4, 6, 10, 5 = är ormens gadd,
5, 9, 7, 8, 6, 10 = krydda,
7, 6, 10, 4 = plantering,
10, 9, 5 = af hampa,
3, 4, 9, 8, 7 = farkost,
4, 1, 6, 5, 8 = uttryck för vänlighet,
6, 3, 4 = träd,
1, 6, 10, 3 = mansnamn,
2, 1, 3, 4, 6, 10, 9 = en varmt tillgifven person,
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 = hör skrifbordet till.

MOR BRITA.

NAMNGÅTA.

Sofia, Ada, Carl, Folke, Vera, Dan, Brita, Set, Rosa, Georg.

Ur hvar och en af ofvanstående namn tages en bokstaf, och af dessa bildas namnet på en svensk stad.

MAX.

FÖRVANDLINGSGÅTA.

Med *n* ett verktyg, med *l* en lugn tillflyktsort.

Med *m* en frukt, med *j* ett djur.

Med *p* en krigare, med *t* ett djur (i bestämd form).

Med *l* ett träd, med *n* ett husgeråd.

Med *o* en handtverkare, med *u* en fisk.

LISEN.

ARITMOGRYF.

	1	2	3	4
	a	a	a	a
1	a a a a c c d d d			
	d	e	e	e
2	e e e e e e g i i			
	k	k	m	m
3	n n n n n n p r r			
	r	r	r	r
4	r r r r r r s s s			
	s	t	t	u

Bokstäfverna i ofvanstående figur skola ordnas, så att samma ord bildas i de hvarandra motsvarande våg- och lodräta raderna. Orden äro: 1) en mörklagd dam, 2) träd, 3) jordiska varelser, 4) folkstam.

SURTUR.

IFYLLNINGSGÅTA.

1		a				×				
2			l				t			×
3			×		o		×			s
4		n			×	r				
5		×		×				n		
6		o			×		b			×
7				f	×					
8					u				×	r
9			g			v				
10	×	a			t					×
11			r	×			×	i		
12		×		g			s			
13	×	o			n					×
14				s			s			

Orden i de horisontala raderna beteckna: 1) trädslag, 2) skydda händerna, 3) ätbart, 4) stad i Österrike, 5) djur, 6) sötsak, 7) kärl, 8) rökverk, 9) instrument, 10) fågel, 11) verktyg, 12) tändande, 13) växt, 14) fågel. Äro dessa ord rätt funna, så bilda deras initialer namn på en af våra svenska konstnärer. Dessutom gifva de bokstäfver, som infalla i de med kors angifna rutorna, rätt ordnade, ett ordspråk.

ONKEL SET.

IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI
rekommenderar sin
LITOGRAFISKA ANSTALT
CHROMOPLANSCHER
AKVARELLTRYCK
SKYLTAR, PORTRÄTT
KARTOR och VETENSKAPLIGA ARBETEN
BREFKORT I FÄRGTRYCK
samt alla slags VÄRDEPAPPER och AFFÄRSTRYCK
FÖRSTKLASSIGT

LÄNKGÅTA.

Ur namnet på en asiatisk stad kunna följande länkar uttagas:

Länk 1.
Ett pronomen poss.

Länk 2.
Ett adverb.

Länk 3.
Ett kvinnonamn.

Länk 4.
Särdeles stort hos hajen.

Länk 5.
Djur.

Länk 6.
En flod.

Länk 7.
En afloppskanal.

Länk 8.
Djur.

Länk 9.
Beteckning i italienska sångskalan.

VERA.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 28.

LOGOGRYFEN: Stormen: stor, ros, nors, ren, smort, tenor, senor, ost, te, mor, or, Ernst, Sem, Set, Nore, Nero, Tor, Sten, toner, omen, mo, torn, norm, sot, Stone, ormen, son, moster, tro, mentor, rost.

UR VÄXTVÄRLDEN: Förgät-mig-ej: 1) lök, 2) lager, 3) kattfot, 4) rädisor, 5) hvete.

CHARADEN: Borst-nej-lik-a.

ANAGRAMMET: Vokal — alkov.

FYRKANTEN: Sodom, oxöga, dösen, ogena, manar.

KONSONANTFÖRÄNDRINGSGÅTAN: korf, korg, kork, korn, korp, kors, kort.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

Erik I. Undermåligt!

Betti. Den ryktbara lilla medeltidsstaden är redan tidigare återgifven i långt konstnärligare färger, hvarför vi tacksamt måste afböja.

Alvig. Ack, hur näpet! Men in i Idun lyckas ni ändå inte trolla ert »lilla troll».

Molly. Vi äro öfvertygade om att ni verkligen »På god tro» gripit till pennan för att rikta litteraturen, men hoppas, att ni nu också vill hysa tillit till vår uppriktiga välmening, när vi förorda dess snara utbyte mot skytteln eller synålen.

Anonymus tecknar sig en skaldisk själ, som med bifogande af 5 riksdaler riksgäld, uppvaktat redaktionen med en s. k. dikt till sitt hjärtas utkorade. »Om den införes gratis», skrifver han, »må beloppet användas till ett års prenumeration å tidskriften till K. F. U. K. eller annat lämpligt ändamål». Vi äro mycket ledsna att icke kunna gå de lockande välgörenhetens vägar, som den finurlige diktaren anvisat, men hans rimmade hjärtekval voro verkligen allt för hjärteslitande till och med för en gratisplats i brefladan. Anonymus' femma ligger alltså fortfarande till hans disposition på vårt kassakontor.

John. Allt för torrt och stämningslöst.

»*Röster ur papperskorgen*» nämnes en dikt som vi mottagit, adresserad till »Granskaren i Idun». Varma rösträttsvänner som vi äro, vilja vi icke förmena ens dessa »djupast sjunkna» att en gång komma till tals, och införa därför opus'et i dess helhet:

FYRTORNETS KONSERVER
GULDMEDALJ i GEFLE 1901
DELIKATESSER FÖR SMÖRGÅSBORDET:
ANJOVIS (FYRTORNETS i ostron. RADHES hushålls.
KAVIAR, RÖKT LAX
HUMMERPASTEJ
RÖKTA SARDINER
RÖKT MAKRILL
RÖKT SILL
m. fl. utmärkta inläggningar
REKOMMENDERAS!

Du stränge granskare i Iduns låda,
Se hit! Med ruelse din gärning skåda!
Betrakta styggelsen i korgens famn!
Här ligga vi och kvidande vi blandas,
Här är så trångt, så att man ej kan andas;
Var *det* för vår seglats en rättvis hamn?

Vi styrde ut på diktens vida vatten
I blomstersmyckad farkost, och vid ratten
Stod såsom styrman modig fantasi.
Vår kurs var klar: lycksalighetens öar,
Där storm ej råder, där ej vinter snöar.
Kennst Du das Land? Dit *ville* vi.

Hur hoppfull hågen var, när vinden fyllde
Vårt stolta segel! Huru rikt förgyllde
Vår känslas glöd med solskensglans vår ban!
Hur hjärtat slog, när vi begynte färden!
Som vikingar vi skulle vinna världen;
Vårt välde famnade en ocean.

Men då kom du, sjöröfvare, och sänkte
Ditt bogsprät i vår stam. Din bila blänkte,
Ditt hugg oss fällde, vår seglats var slut.
Lemlästade och sårade du tog oss
Och såsom halft fördränkta vrak du drog oss
Till denna uselhetens plats. Vet hut!

Dock hämnden vakar. Nidingsdådets minne
Skall tynga evigt på ditt arma sinne.
I dröm, i vaka, hvar du går och står,
Skall du som vålnader få återse oss
Och om förskoning skall du fåfängt be oss.
Nog är *det* straff, så det förslår.

EXPEDITIONENS BREFLÅDA:

»*Friskt lynne*», Mönsterås, torde ins. ytterligare 1,20.

»*17 år*», Hernösand. Annonsen kostar 3,20 pr gång.

»*A.*», Fritsla, ins. rest. 85 öre.

»*A.*», Oxelösund. 3 kr. pr gång.

»*K. S.*», Herrljunga. 3 kr. pr gång.

Profva Wasa-Bryggeriets **Pilsnerdricka.** Allm. 3057. Riks 1073.

Öfriga maltdrycker rekommenderas.

Bättre flicka
erhåller genast god plats i fam. Svar med fotografi till »Hjälpreda». Magneskog.

Husföreståndarinna, medelålders, af god familj med goda rekommendationer, som med sparsamhet och omtanke kan sköta ett hem hos änkeman med 2:ne barn, 3 och 2 år, erhåller genast plats. Svar med fotografi, ålder och löneanspråk torde sändas till Oscar Mellander, Brodalen (Bohuslän).

Expeditrice
hemmastadd i alla sömnadssorter inom tapisseribranschen van att ordna handarbeten och med godt sätt mot kunder erhåller förmånlig anställning i **Nordiska Industri Aktiebolagets detaljaffär, Göteborg.** Teknisk bildning önskvärd — dock ej absolut nödvändig.

GOUVERNANTE
skicklig att undervisa några flickor 9 à 15 år uti förekommande ämnen samt språk och musik, erhåller till hösten plats då betyg och rekommendationer insändas till »V. E.» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Ledig lärarinneplats.
Vid Ronneby samskola blifver instundande höstermin en lärarinneplats ledig med läroämnen: Modersmålet, Historia och Geografi samt Engelska. Kompetens: högre lärarinneseminarium eller motsvarande utbildning. Löneförmåner 1000 kr. i ett för allt. Ansökningar mottagas till 1 augusti af skolstyrelsens ordförande Regementsläkare J. Th. Grönwall, Ronneby.

Barnsköterska.
Barnkär, ej alltför ung flicka, frisk, med verklig håg och vana att sköta barn, erhåller plats 24 nästkom. oktober, att med husmoderns hjälp vårda 3 småttingar. God lön och vänligt bemötande. Svar åtföljdt af fotografi och med uppgift om rekommendationer, ålder och löneanspråk till Fru Jenny Husberg, Arboga.

Lärarinna, anspråkslös och dugande, kan få plats i enkelt hem att undervisa 4 flickor om 11 och 13 år i vanliga skolämnen, språk musik och teckning. De 2 äldsta för inträde i 6:te klass. God hälsa, gladt lynne önskas. Ansökan jämte fotogr. och löneanspråk insändas till »Th. M.», Finja.

PLATSSÖKANDE.

En bättre, medelålders flicka af god familj, med fördelaktigt utseende och hurtigt väsende, kunnig i sömnad och finare handarbeten samt med goda rekommendationer, önskar plats som husföreståndarinna hos äldre dam eller herre. Svar märkt »I. 32 år» emotses under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

KV. GYMNAST,
utex. fr. kongl. gymn. centr.-inst., söker anställning i familj. 3-årig praktik vid badort. Utm. rek. Svar till »Leg. gymnast», Iduns exp.

Ung undervisningsvan lärarinna, söker till sept. plats i god familj, att undervisa minderåriga i vanl. skolämnen och språk. Svar »Villig», Smål. Alleh.s annonskontor, Jönköping.

Exam. småskollärarinna,
som genomgått sjuklassigt elementarläroverk, önskar till hösten plats i skola eller i familj, att undervisa i vanl. skolämnen, språk och handarbete. Svar märkt »K. S.», Varberg p. r.

PLATS I HANDEL söker en flicka med mångårig vana i manufaktur- & kortvaruaffär. Svar till »H. P.», Guldsmedsbutiken, Grenna.

Anspråkslös flicka önskar plats i troende familj, att deltaga i alla husliga göromål samt sömnad, väfnad m. m. »September 1902», Charlottenberg.

Undervisningsvan lärarinna, särskildt skicklig i musik och språk, samt med varmt intresse för undervisning, önsk. plats. Svar »Gladlynt och energisk», Iduns exp.

Ung, musikalisk flicka, med god skolunderbyggnad, önskar plats som sällskap. Är villig biträda med skrifgöromål om så önskas. Svar till »19 år», Smålands Allehanda, Jönköping.

Handarbetslärarinna
önskar plats i flickskola. Vackra betyg. Svar till »28», Iduns exp.

En nittonårig prästdotter
önskar från i midten af aug. komma till ett godt hem i stad eller på landet (hälst i Stockholm) för att vara behjälplig med allehanda lättare hushållsgöromål och sömnad. Är äfven villig att tillse barn. Någon lön önskas. Svar för vidare medd. under adr. »Prästdotter», Skogstorp p. r.

Anspråkslös, barnkär flicka, önskar plats i liten familj på landet från 1 september som hjälp att sköta barn och till andra inomhus förekommande sysslor. Kunnig i sömnad. Betyg finnes. Svar emotses tacksamt under adr. »Selma», Södertelje p. r.

Värdinneplats önskas i godt hem, där barn finnas. Goda referenser. Svar märkt »G. B.», Iduns exp., Sthlm.

Husföreståndarinna.
Plats för en sådan önskas af en 29 års flicka, som förut med goda vitsord på eget ansvar förestått större landthushåll. Svar till »L.», Pataholm.

En 18 års flicka önskar plats i prästhus å landet för att gå frun tillhanda. Svar utbedes till »L.», Wäring.

Ung flicka, som med goda betyg genomg. sjuklassigt läroverk och har någon undervisningsvana, söker plats att undervisa mindre barn i vanl. skolämnen, språk och musik Svar till »1902», Skene p. r.

En ung flicka
af god fam., önskar mot fritt vivre samt anses som medlem af fam. komma i ett bättre hem. Är van vid alla inom ett hushåll förefallande göromål. Svar till »M.», Alvastra p. r.

En ung, anspråkslös flicka, kunnig i enkel matl., sömn., finare handarb. och musik, önskar till hösten plats i treflig familj. Är villig biträda i skrifgöromål. Svar till »Familjemedlem», Hudiksvall p. r.

En 25-årig flicka af god familj
söker till hösten plats som värdinna eller hushållsfröken på större herregård uppåt landet. Skicklig i matlagning, bak och inläggning. 6-årig vana vid landthushålls skötande, däraf 3 år på egen hand. Glad och hurtig och ej rädd att taga itu med arbete. Rek. och betyg finnas. Svar emotses snarast möjligt till »Skicklig», Gumælii Annonsbyrå, Göteborg.

Ung, anspråkslös flicka,
som genomgått 7-klass, elementarläroverk och Sundsvalls Handelsinstitut, önskar plats i familj att undervisa mindre barn och biträda vid skrifgöromål. Svar till »20 år», p. r. Hernösand.

Norra Inack.-Byrån, Mästersamuelsg. 62, Sthlm. anskaffar kunniga, lärarinnor, värdinnor, sällskaps-, affärs-, hushålls- och barnfröknar, sjuksköterskor.

Plats som värdinna, event. där barn finnas, önskas till hösten af svensktalande engelsk fru. Referenser önskas och gifvas. Svar till »Hösten», Iduns exp.

En ung, bildad, musikalisk flicka, infödd engelska, önskar nu genast eller framdeles plats såsom sällskap och hjälp hos äldre dam eller i familj. Svar till »Familjemedlem» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Lärarinna önskar plats, undervisningsvan i alla ämnen, språk, musik, handarb. Svar »Jämnt lynne» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Sthlm.

Arbetsam, duglig flicka från bildadt hem, önskar plats i familj nu genast. Händig och van vid arbete samt äfven kunnig i sömnad och bokföring, har genomgått högre läroverk. Svar till »Hurtig och tilltagsen», Iduns exp.

En tjuguåttaårig flicka, som genomgått sjuklassigt läroverk, tvåklassigt seminarium samt som privatlärarinna praktiserat under tre års tid, önskar till hösten lärarinneplats i skola. Den sökande är äfven hågad att upprätta en privatskola i något mindre samhälle. Närmare genom brefväxling före den 1 aug. med »E. G. C.», Falun p. r.

Ung, anspråkslös flicka, som genomgått 8-klassigt elementarläroverk. önskar till hösten plats i god familj att undervisa minderåriga barn i vanliga skolämnen, dock icke engelska och musik. Närmare meddelar Rektor **L. M. Neuman,** adr. **Ystad.**

Inackordering.
Hos en tjänstemannafamilj vid västkusten kan en 10 à 12 års flicka erhålla inackordering samt undervisning af skicklig lärarinna i vanliga skolämnen samt musik tillsammans med egen dotter. God och moderlig tillsyn utlofvas. Svar till »N», **Hoga.**

Unga flickor mottagas i hem, där undervisning lämnas i konstväfnader och hushåll. Sex månaders kurs. Vidare meddelar Fru E. v. Kothen, Refteled.

I en fin, blidad familj i Stockholm finnes tillfälle till inackordering för ett 8—14 års skolbarn. Moderlig omvårdnad, hjälp med läxläsning, eget rum. Svar till »M. F.» Iduns exp.

Inackordering.
I prästgård på landet mottages till hösten 12-årig flicka för att jämte egen dotter deltaga i undervisning för lärarinna. Jämställdhet i kunskaper (folkskolans kurs) fordras. Komminister Medén, Gagnef.

I närheten
af Södermalms latinläroverk erbjudes skolgossar inackordering i ordentligt hem. Svar till »God vård», Iduns exp.

Mindre flicka i skolåldern erbjudes inackordering i god familj i Stockholm. Svar till »Höstterminen 1902», Iduns exp.

INACKORDERING.
Ett eller två nervösa och klena fruntimmer kunna blifva inackorderade i mellersta Sverige i ett stilla och enkelt hem, med flerårig vana vid sjuka. Naturskön och skogig omgifning samt i närheten af järnvägsstation. Svar till »S. D.», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Godt hem och hjälp med läxorna
erbjudes några skolgossar i ung präst- och lärarefamilj i mellersta Sverige. Välrenommeradt 5-kl. läroverk. Svar till »Godt prästhem», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Ett hem för framtiden.
Det finns i mellersta Sverige en friskt och trefligt belägen prästgård, hvars familj tänkt att emottaga ett enda äldre fruntimmer eller herre som söker ett varaktigt hem och vill dela deras hjärtliga och enkla hemlif. Närmare genom svar till »Verum» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

Dresden: Güntzplatz 2.
Pensionat Frau A. Winckler u. Töchter
Gebildetes norddeutsches Heim für junge Damen. Beste Empfelungen in Deutschland u. Schweden. Prospecte.

W. Andersson
St. Paulsgat. 34

Pellerin's Margarin

är bäst!

Sparkasseräkning

4 proc. ränta.

Nordiska Kreditbanken

1 Drottninggatan 1

Mynttorget 4 Drottninggatan 102

Hornsgatan 52.

Lagermans

GELÉ-PULVER,

»Tomten»

tillverkas med den yttersta omsorg, under strängaste kontroll och af de **bästa beståndsdelar och fruktoljor.**

Det dessertgelé som fås af dessa pulver är mycket delikat och lätt tillagadt, kan därföre med fullt förtroende pröfvas af hvarje husmoder. **Se till att Ni får af Tomtens, som är det enda svenska och fullt tillförlitliga.** Säljes hos alla välförsedda herrar specerister.

Billbergs Pianofabriks,

Kongl. Hofleverantör, Göteborg,

senast i Gefle 1901 med **Guldmedalj** prisbelönta **FLYGLAR** och **PIANINOS** säljas till fabrikspris på fördelaktiga villkor under verklig garanti.

OBS.! Respektabla ombud antagas.

Smaka aldrig kaffe

som är oblandadt, ty det kan vara ett ett gift, utan se alltid till att Ni får Edert kaffe blandadt med **Stockholms Kaffe-Aktiebolags** berömda **Intubikaffe** (märkt **Arla**), som af de mest framstående professorer och läkare intygas att göra kaffet godt, **hälsosamt,** välsmakande, ytterst drygt och billigt samt **förhindra kaffeförgiftning.**

Paketer à 25 och 10 öre i alla speceri- och diverseaffärer. **Obs.** att firmansnamn, **Stockholms Kaffe-Aktiebolag,** samt ordet **Arla** i rödt är tryckt å alla paket, ty **endast dessa** äro verkligt äkta och garanterade att innehålla den bässa kaffetillsättning.

KNEIPP BADEN Vattenbad m. m

Elek. ljusb. Hetluftsb. (fr. 100° C.). Sandbad.

Använd ej vidare sådant munvatten som förorsakar sjukdomar i halsens och munnens slemhinnor, utan använd hädanefter endast

Extra koncentrerad Aseptol

som är oskadlig för såväl slemhinnor som tänderna. Fråga eder tandläkare härom! Säljes i droppflaskor à 2 och 1 krona pr flaska.

S:t Eriks Tekniska Fabrik, Stockholm.

Capsuloids
Capsuloids
Capsuloids

den angenämaste form af hastigt blodbildande järnmedicin (omsorgsfullt preparerade af friskt oxblod) och i förhållande till resultatet också den allra billigaste formen.

Till Capsuloid Company. Den 2 maj 1902.

För omkring ett år sedan var jag mycket blek, kände mig alltid trött och led rätt mycket af hufvudvärk, då jag var stadd i hastig tillväxt. Jag tog då in 5 askar Capsuloids och är nu rödblommig och befinner mig i alla afseenden utmärkt väl.

Astrid Olsen,
41, St. Kongensgade, Köpenhamn.

Capsuloids erhållas å alla apotek à kr. 2,50 pr ask. Enda fabrik Capsuloid Company, 31 Snow Hill, London

---

Moderna

Sommar-Sidentyger

direkt från fabriken franko och tullfritt till hemmet.

från 70 öre pr meter, äfvenså sidentyger af alla slag till brud-, sällskaps- & promenadtoiletter i största urval försända

E. Spinner & C:ie, Zürich

(f. d. J. Zürrer's sidenfabriker, grundl. 1825).

Allm. telefon: 8 68, 47 35, 47 36.

Rikstelefon: 1 79 66 10.

Olaus Olssons Kolimport-Aktiebolag

etableradt i Stockholm 1880.

1:a Anthracit.

Hushållskol. Cokes. Briketter.

Hernösands Ensk. Bank

Kungsträdgårdsgatan 16.

Sparkasseräkning — Kassafack.

från 15 kronor för år.

Värdehandlingar mottagas till förvaring och förvaltning af **Notariatafdelningen.**

Kontant 700,000 kronor

fördelade i **10,066** vinster å

50,000, 10,000, 5,000, 1,000, 500, 100, 50 och 20 kr.

utlottas vid första dragningen den 1 Oktober 1902. Pris för lottsedel *10 kr.*, till landsorten *mot insänd likvid vid hvarje rekvisition åtföljd af 40 öre* (till rek. porto och dragningslista). Rekommendera alltid värdeförsändelser.

Dramatiska Teaterns Lotteri,

Fredsgatan 32, Stockholm.

Fackskolan för huslig ekonomi

i Upsala.

Husmoderskurs (2 term.) i matlagning, sömnad, hälso- och sjukvård; börjar 1 sept., anmälan före 1 aug.

Specialkurser (1 term.) i finare matlagning, klädsömnad och barnavård; börjar 1 sept., anmälan före 1 aug.

Nya lärarinnekurser börja i jan. 1903; ansökan före 1 nov.

Inspektor: Professorn m. m. **O. Hammarsten.**

Föreståndarinna: **Ida Norrby.**

Program och redogörelse på begäran gratis och franko.

Lars Monténs

Neutrala Kärntvål till ylletvätt och Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda:

»1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 à 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid ylletvätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 à 38 grader.»

Finnes hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker.

N:r 19 Stora Nygatan. — N:r 29 S:t Paulsgatan.

Silfvermedalj i Köpenhamn 1888. **Guldmedalj** i Stockholm 1897.

Bästa Syltsocker.

Tanto Bitkross

(Hushålls-Socker)

finnes till salu hos de flesta Herrar Specerihandlande i Stockholm och Landsorten.

För Husmödrar

Bäst, elegantast, modernast

är

Iduns Modetidning.

Prenumerera genast

i närmaste postkontor eller bokhandel för 2:dra kvartalet om Ni vill erhålla vårt lands innehållsrikaste modetidning.

Prenumerationspriset är för kvartal å planschupplagan **endast kr. 1.50,** å den andra upplagan **endast 1 krona.**

För Sömmerskor

För Sömmerskor

För Husmödrar

Använd vid

Lackning af buteljer

Monténs Vaxlack

Finnes hos hrr specerihandlande.

Läs och märk!

Af alla ekmöbler fås de bästa från **Ekmöbelfabriken i Nyköping.** Begär priskurant.

GOSS-KOSTYMER

bäst och **billigast** från

AXEL JOHANSSON,
Regeringsgat. 65 Stockholm.

Begär illustr. priskurant.

Tryckeri à blott 3 kr.

i skrin à 120 gummityper med tillbehör. Namn, meningar, nummer tryckas, märkas lätt. **A. Fryksenius, Magneskog.**

STUDENTER, äfven kvinnliga, som önska inträde på apotekarebanan, erhålla anvisningar till elevplatser, om de hänvända sig till Farmaceutiska föreningens platsbyrå, Stockholm.

Högstedt & C:o

32 Regeringsgatan 32
— Stockholm —

Specialitet:

Bordeaux- & Bourgogne-viner.

lliga priser.

Metallfabriksaktiebolaget

C. C. SPORRONG & C:o

23 Regeringsgatan 23

STOCKHOLM

Utför: förgyllning, försilfring, förnickling samt renovering af antika och moderna metallarbeten.

ELEGANTA VISITKORT

å

IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI

12 Stora Vattugatan 12

STOCKHOLM.

Toilettpapper,

af bästa kvalitet, sändes mot efterkraf i paket à 2 eller 5 kr. fraktfritt pr järnväg från **Bäckhammars Nya Aktiebolag,** adr. Värml. Björneborg.

Bankaktiebolaget

Stockholm—Öfre Norrland,

6 Drottninggatan 6.

Hushållsräkning 4 %.

Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

Sydsvenska

Kredit-Aktie-Bolaget,

Stockholm, 17 Fredsgatan 17.

Afdelningskontor Götg. 31.

(Fonder kr. 6,765,000.)

Deposition	4 %
Kapitalräkning	4 %
Sparkasseräkning	4 %
Upp- & Afskrifning	2 %

Kassafack à 15, 20 och 25 kr.

Subskriptionslistor å hemsparbössor å bankens kontor.

Göteborgs Enskilda Bank

Brunkebergstorg 12.

Sparkasseränta 4 proc.

Inteckningsbolaget.

Högsta depositionsränta	4 %
Kapitalräkningsränta	4 %
Sparkasseränta (vid afdelningskontoret)	4 %

Pallas Hotell

37 Klarabergsgatan 37

Rikstel. 44 83. Allm. Tel. 60 41.

Rekommenderar 30 väl möblerade rum, elektrisk belysning och nutidens alla bekvämligheter. Betjening möter vid alla tåg.

Knut Fagerström

Prenumerera på

BARNGARDEROBEN

alla mödrars ovärderliga skatt och hjälpreda, som utkommer en gång i månaden med ett 8-sidigt nummer, innehållande bortåt **ett hundratal illustrationer** öfver allt som hör till barnens dräkt, från de spädaste åren till vuxen ålder, och åtföljdt af **en stor dubbelsidig mönsterbilaga.**

Pris för halft år

kr. 1: 60.